

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Pedagogická fakulta

Katedra výtvarné výchovy

PROJEKT VE VÝTVARNÉ VÝCHOVĚ SE ZAPOJENÍM MUZEJNÍ EDUKACE

Magisterská diplomová práce

Alexandra Komínková

Vedoucí magisterské diplomové práce: Mgr. Petra Šobánková, Ph.D.

Olomouc 2012

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně a uvedla v ní veškerou literaturu a ostatní zdroje, které jsem použila.

Ve Skaličce dne 20.6.2012

Děkuji vedoucí své diplomové práce Mgr. Petře Šobánové, Ph.D. za podporu a cenné připomínky k textu mé práce.

Obsah:

ÚVODEM	6
TEORETICKÁ ČÁST	8
1. MUZEJNÍ EDUKACE	8
1.1 CHARAKTERISTIKA MUZEA A MUZEJNÍ EDUKACE.....	8
1.2 ORGANIZAČNÍ FORMY MUZEJNÍ EDUKACE.....	9
1.3 SPOLUPRÁCE MUZEA A ŠKOLY	10
2.RVP.....	11
2.1 MOŽNOST VYUŽITÍ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ.....	13
2.2 SPECIFIKA OBOU INSTITUCÍ.....	14
2.3 ROLE MUZEA VE VZDĚLÁVÁNÍ	14
2.4 ROLE ŠKOLY	16
3. DĚTSKÉ MUZEUM	16
4. PROJEKTOVÉ VYUČOVÁNÍ.....	18
4.1 DEFINICE PROJEKTOVÉHO VYUČOVÁNÍ.....	18
4.2 TVOŘENÍ PROJEKTU	20
4.3 STANOVENÍ CÍLE PROJEKTU.....	21
4.4 ROLE VYUČUJÍCÍHO	21
4.5 PLÁNOVÁNÍ PROJEKTU	22
PRAKTICKÁ ČÁST.....	25
5. REALIZACE PROJEKTU.....	25
5.1 VLASTNÍ REALIZACE PROJEKTU	25
5.2 VYHODNOCENÍ PROJEKTU A JEHO PREZENTACE.....	25
5.3 TEORETICKÝ POPIS PROJEKTU A ORGANIZAČNÍ PODMÍNKY	26
5.4. PROJEKT MASOPUST A VELIKONOCE	30
5.5 MASOPUST JE TADY.....	32
5.6 MASOPUST VE VALAŠSKÉM MUZEU V PŘÍRODĚ	36
5.7 MASOPUSTNÍ KOLÁŽE	39
5.8 MAŠKARY A VESELÉ MASOPUSTNÍ HRNCE.....	43
5.9 MASOPUSTNÍ PRŮVOD.....	48
5.10 TRADICE VELIKONOC.....	51
5.11 PAŠIJOVÝ TÝDEN	54

5.12 Sv. Hostýn a Křížová cesta.....	57
5.13 Křížová cesta.....	61
5.14 Výstava.....	63
Závěrem.....	64

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY66

RESUMÉ.....	69
RESUMÉ.....	69

PŘÍLOHY70

Příloha č. 1	70
Příloha č. 2	70
Příloha č. 3	74
Příloha č. 4	75
Příloha č. 5	76

ANOTACE81

Úvodem

Přiznám se, že na začátku bylo pro mě téma muzejní edukace velkou neznámou. Z vlastní školní docházky jsem si pamatovala nezábavné návštěvy různých muzeí v blízkém okolí, a asi právě proto jsem svou diplomovou práci přijala jako velkou výzvu. Nadšení mé vedoucí diplomové práce, kterou jsem poznala jako vynikající pedagožku, mě nastartovalo a dodalo mi sílu.

S vervou jsem se vrhla do shromažďování materiálů a poznatků. Vzhledem k nedostatku odborné literatury bylo shromažďování informací náročné, ale jako výborná pomůcka mi posloužila zapůjčená disertační práce Petry Šobánkové, za kterou jsem velmi vděčná.

I ve svém okolí, ať už pedagogickém či nepedagogickém, jsem narážela na neznalost pojmu muzejní edukace a často si připadala jako „slovník cizích slov“. Mnohokrát jsem lidem vysvětlovala, co je obsahem a cílem mé snahy, a to mě zase utvrdilo v myšlence, že má diplomová práce není jen stoh papírů dobrých leda tak do šuplíku, ale naprosto potřebný materiál, který se dá výborně využít v praxi učitele.

Záhy bylo mé nadšení zchlazeno a dokonce bych řekla, že jsem zůstala na mrtvém bodu, ze kterého jsem se velmi dlouho nemohla hnout. Ve svých představách jsem řešila spolupráci naší školy s místní galerijní institucí, přehrávala si možnosti využití výstav

a edukačních programů muzea. Viděla jsem své žáky, jak s radostí a láskou navštěvují muzea a jejich expozice. Jak umění pomáhá formovat jejich osobnosti, rozvíjí je, pomáhá ve výběru budoucího povolání.

Bohužel, spolupráce s galerií v našem městě byla na bodu mrazu. Člověk, na kterého jsem měla v úmyslu se obracet jako na zástupce naší galerie, se beze slova „vypařil“. Po několika zbytečných návštěvách, nezodpovězených e-mailech a neuskutečněných telefonátech jsem se rozhodla, že se situaci pokusím změnit a ukážu jak kolegům, tak městskému muzeu, že spolupracovat se nám vyplatí a bude to obohacující pro obě strany. A protože jsem již byla poučena, začala jsem znovu...

Cílem teoretické části mé práce bude vymezení pojmu muzejní edukace, nastínění využití muzea a muzejní edukace ve výchově a vzdělávání, začlenění muzejní edukace do Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále RVP ZV). V návaznosti na teoretickou část bude vytvořen projekt s využitím muzejní edukace. Na svém projektu bych ráda ukázala, že návštěvou muzea nic nekončí, ale právě naopak...

„Umění vést spočívá v tom, že dokážeme přimět lidi, aby nás následovali, i když to není jejich povinnost.“

John C. Maxwell

TEORETICKÁ ČÁST

1. Muzejní edukace

1.1 Charakteristika muzea a muzejní edukace

V této kapitole nejprve charakterizujeme muzeum a muzejní edukaci, respektive muzejní pedagogiku, která je pro naši práci klíčová.

V naší práci můžeme jako definici muzea použít definici International Council of Museums (ICOM). Tato mezinárodní instituce vznikla již v roce 1946 jako nevládní organizace a definuje muzeum jakožto „stálou nevýdělečnou instituci ve službách společnosti a jejího rozvoje. Muzejní instituce je otevřená veřejnosti, získává, uchovává, zkoumá, zkoumá, zprostředkuje a vystavuje hmotné doklady o člověku a jeho prostředí za účelem studia, vzdělání, výchovy a potěšení. (ICOM, 2001)

Tématu muzejní edukace se ve svých pracích věnuje např. V. Jůva, který označuje za stěžejní období rok 1934, „kdy K. H. Jacob Friesen patrně poprvé použil ve své stati „Kulturgeschichtliche Museen und die Schule“ v časopise „Museumskunde“ pojmu „Museumpädagogik“ („muzeopedagogika“, popř. „muzejní pedagogika“) pro označení „zvláštní pedagogiky v muzeu „.“ (Jůva, 1994)

Právě V. Jůva je velmi uznávaným odborníkem na muzejní pedagogiku. Ten ji také definuje jako „nově se profilující samostatnou pedagogickou disciplínu, která se zabývá pedagogickou funkcí a výchovnými aktivitami některých významných kulturních zařízení, tzn. edukačními možnostmi muzeí a galerií“.

Výchova a vzdělávání iniciovaná muzeem. Takto jednoduše by se dal pojem **muzejní edukace** charakterizovat. Za touto poměrně jednoduchou větou se však skrývá složitý vztah muzea jako instituce a návštěvníka.

Muzejní výchova může probíhat působením muzejních sbírek konkrétního muzea, ale také zároveň samotným prostředím muzea. Muzeum samo o sobě je velmi specifickým prostředím, které vyžaduje jistou kulturní úroveň a chování. A to jak ze strany návštěvníka, tak ze strany muzejního pedagoga.

O vzdělávací funkci muzea se zmiňuje také J. Průcha (2003), který uvádí, že edukační funkce muzea znázorňuje jeho imanentní potenciál a skutečnou aktivitu, která podněcuje specifické edukační procesy, při kterých se jistý objekt učí, obvykle za působení (přímého nebo zprostředkovaného) jiného subjektu, který vyučuje nebo směřuje.

Hlavním zdrojem muzejní edukace jsou sbírky muzea a znakem muzejní edukace je návaznost na tyto sbírky. (Šobáňová, 2009) Z obsahů muzejních sbírek se také odvozují konkrétní metody a organizační formy každého muzea. Musíme si uvědomit, že se jedná o velmi sofistikovaný proces, pečlivě připravený a předem promyšlený. Tento výchovný proces probíhá prostřednictvím muzejního pedagoga. Člověk vzdělaný v tomto oboru, který ví, jak na kterou skupinu návštěvníků působit tak, aby si z muzea všichni odnesli maximum. Srozumitelnou formou představuje jednotlivé muzeálie a napomáhá k odhalování v nich ukrytých tajemství. Ideální je situace, kdy je muzejní pedagog v přímé interakci s návštěvníkem, odpovídá na jeho dotazy, směřuje ho v poznávání a chápání představovaných objektů, nabádá ho k dalšímu zkoumání, podporuje jedinečnost prožitku. (Šobáňová, 2009)

Muzejní edukace může probíhat jak v muzeu, tak na jiných místech. Dnes se již běžně můžeme setkat s edukací muzeí ve vlaku, na náměstí, ve škole, v ulicích, parcích.

1.2 Organizační formy muzejní edukace

Muzejní edukace používá k dosažení svých cílů řady různých organizačních forem, které jsou voleny v závislosti na mnoha činitelích. Nemysleme si, že se metody muzea a školy významně liší. Muzejní instituce nabízí svým návštěvníkům rozličné druhy programů. Muzejní programy můžeme podle míry teorie a praktických činností rozdělit na tři skupiny.

V různých publikacích např. Horáček, 1998, Šobáňová, 2009, se uvádějí tyto nejčastější formy a jejich charakteristika se nijak významně neliší. Jsou to:

- Animace – jedním z hlavních znaků animace je přímý kontakt žáků s objekty muzea. Během ní se prolíná intelektuální činnost s aktivní, kdy právě aktivita přináší obrovský zážitek z vystavovaného exponátu. Tato forma edukace se osvědčuje u dětí mladšího školního věku, ale zaujme i starší návštěvníky.
- Workshopy – tato forma je specifická nabídkou umělecké zkušenosti návštěvníka. Výrazně se zde může rozvíjet tvořivost jednotlivých účastníků, stejně jako jejich samostatnost a uplatní se zde i velká míra individuality. Workshop přímo nabádá ke komunikaci a spolupráci mezi jednotlivci. Časová dotace dává prostor i poměrně náročnějším úkonům. Tyto programy mohou být jak monotematické, tak mohou rozvíjet i několik témat.
- Komentovaná prohlídka – nejčastější a nejméně náročná forma muzejní edukace a zároveň velmi konvenční. Průvodce hromadně předává informace o vystavených

exponátech. Návštěvníci mají možnost klást dotazy, může zde být oživení v osobě muzejního pedagoga, umělce či kurátora výstavy.

- Beseda – jedná se o frontální, hromadnou metodu. Zásadním bodem besedy je rozhovor mezi posluchači a muzejním pedagogem. Při besedě se dá využít i mnoho pomůcek jako jsou fotografie, diapozitivy, dokumenty atd.

Muzejní programy můžeme dělit v závislosti na rozsahu teorie a praktické činnosti. Horáček (1998) uvádí tuto typologii muzejních programů. Dají se rozdělit na tři části:

- Teoretické programy: přednášky, komentované prohlídky, besedy
- Praktické programy: tvůrčí díly
- Smíšené programy: animace

S muzejní edukací je také spojen pojem „Hands on.“ „Tento odborný muzejně-pedagogický termín vyjadřuje základní přístup muzeí k návštěvníkům, k podpoře rozvoje jejich samostatného aktivního postoje k učení. Vyjadřuje otevřenost muzeí, jejich snahu dětem (a nejen dětem, ale veškerým návštěvníkům) poskytnout co nejlepší přístup ke vzdělávání a to tím, že jim umožní aktivně se vystavených exponátů dotýkat, pracovat s nimi, zkoušet jak dané předměty fungují, z čeho jsou vyrobeny. Umožní tak dětem výstavu vnímat nejen vizuálně, ale i si na exponáty sáhnout, vnímat je ze svého vlastního úhlu pohledu, a to vše je doplněno výkladem muzejního pedagoga, který přispívá ke komplexnějšímu vnímání prezentované tematiky. Muzeum samozřejmě musí originální exponáty nahradit plně funkčními kopiemi, které nahradí exponáty, které by mohly být neodbornou manipulací nenávratně poškozeny. Cílem je podpořit tvořivé kreativní myšlení, aktivní podílení se na vlastním vzdělávání a podnícení vlastního učení tím, že návštěvníky přimějeme k tomu, aby nad vším přemýšleli. Tím v nich vzbudíme vlastní hlubší zájem. Ten pak dětem slouží coby motivace k vlastnímu zkoumání dalších návazností, které jim umožní získat komplexnější přehled o minulém a současném světě.“(Svatoňová, 2007)

1.3 Spolupráce muzea a školy

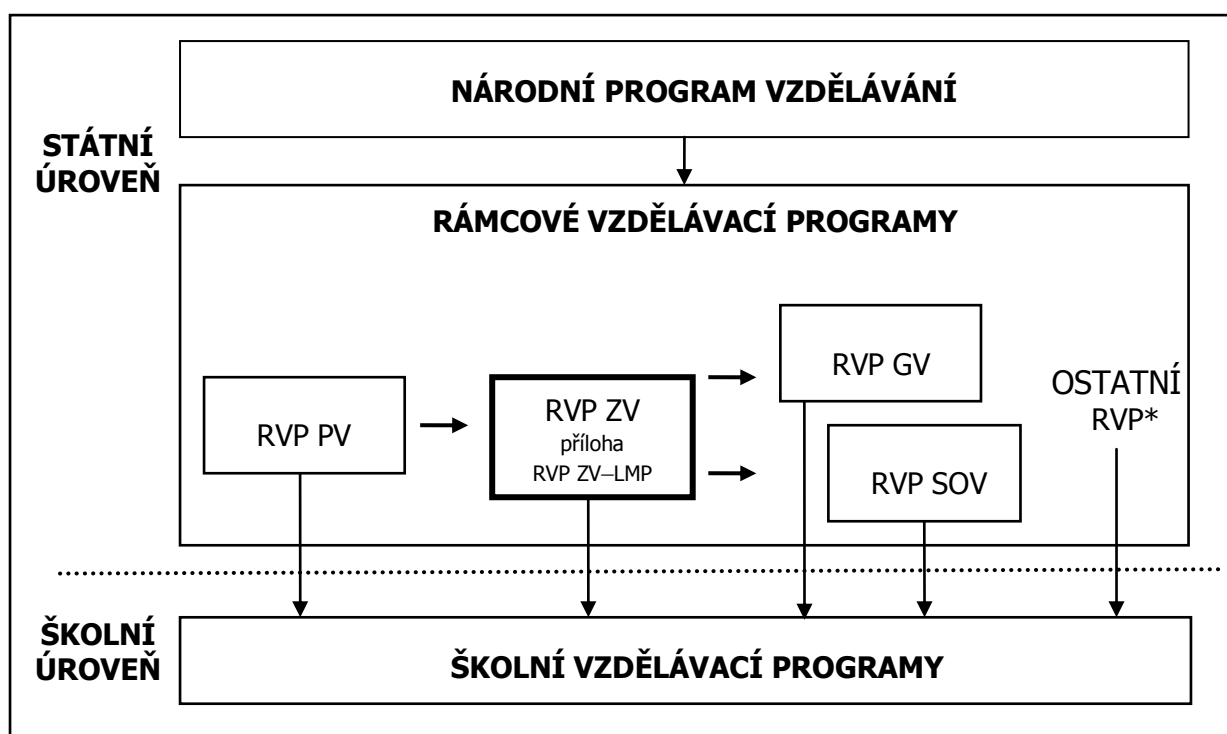
Spolupráce muzea a školy je důležitým tématem muzejní pedagogiky. Školní skupiny patří k významným návštěvním skupinám. Ačkoliv jde oběma institucím o výchovu a vzdělávání, každá využívá jiné prostředky a metody k dosažení cílů. Samozřejmě jsou i

oblasti, kdy se využívají podobné formy. Podíl na přípravě spolupráce je rozdílný. Bod, ve kterém je možné spojit se a spolupracovat je nasnadě – Rámcový vzdělávací program, respektive školní vzdělávací program.

2.RVP

Abychom věděli, na jaké platformě může spolupráce muzea a školyspočívat a jak ji správně začlenit do školního vzdělávacího programu, je nutné, abychom věděli, z čeho RVP vychází a co jednotlivé kapitoly formulují.

Pro názornost uvádíme tabulku, kde jsou schematicky rozděleny jednotlivé úrovně a druhy vzdělávacích programů.

Obr.č.1 Schéma vzdělávacích programů (RVP ZV,2009, s.9)

Rámcové vzdělávací programy (RVP ZV, 2009):

- vycházejí z nové strategie vzdělávání, která zdůrazňuje klíčové kompetence, jejich provázanost se vzdělávacím obsahem a uplatnění získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě
- vycházejí z koncepce celoživotního učení
- formulují očekávanou úroveň vzdělání stanovenou pro všechny absolventy jednotlivých etap vzdělávání
- podporují pedagogickou autonomii škol a profesní odpovědnost učitelů za výsledky vzdělávání

Dále je potřeba podrobněji charakterizovat vzdělávací oblast Umění a kultura, která je pro naši práci stěžejní.

Na vzdělávací oblasti Umění a kultura je cenné to, že dává žákům možnost jiného než pouze racionálního poznání světa. (RVP, 2009)

- Vzdělávací oblast **Umění a kultura** umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. „Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní aktivity, umožňující pojímat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do sociální existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.
- Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.“(RVP, 2009)

2.1 Možnost využití klíčových kompetencí

Nyní si uvedeme, k čemu směřuje vzdělávání v této konkrétní oblasti Umění a kultura, a jakých klíčových kompetencí se týká. Musíme si uvědomit, že právě klíčové kompetence jsou to, čeho chceme ve výchovně vzdělávacím procesu dosáhnout. Tato konkrétní oblast tedy vede žáka k:

- „pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace,
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot,
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností,
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života,
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.“(RVP, 2007, s.65)

V současné době je opravdu citelný nedostatek kvalifikovaných muzejních pedagogů a chybí celková koncepce pro spolupráci muzea a školy. Přitom by se celá spolupráce dala založit na Školních vzdělávacích programech, které vycházejí z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Zároveň muzea a galerie mají v nabídce a možnostech pestrou nabídku programů, které mohou velmi kvalitně a pestře podpořit a zároveň obohatit běžnou školní výuku. A protože není často v silách pedagogů obsáhnout všechny aspekty umění a kultury, je vhodné využít nabídku programů jednotlivých muzeí a podpořit tak i vzdělávání v muzejním prostředí.

Bohužel, spolupráce na této úrovni stále chybí. A muzejní projekty ne vždy odpovídají potřebám a možnostem jednotlivých škol. Přitom zde nejde o nahrazení klasické výuky, ale o velké obohacení a zpestření vzdělávání. A muzea a galerie by si takto mohla a měla vychovávat budoucí pravidelné návštěvníky.

Při pravidelné spolupráci by tak muzea a galerie mohly reagovat na aktuální potřeby a podmínky školy. A dlouhodobá spolupráce v rámci jednotlivých regionů by také mohla podpořit povědomí o kulturním a historickém dědictví konkrétních oblastí. Navíc se tato spolupráce dá zúročit při další prezentaci školy i muzea či galerie.

Naneštěstí si však také musíme přiznat, že na mnohých školách se „výchovy“ objevují až na spodních příčkách důležitosti předmětů a i v očích ostatních pedagogů jde o banální předměty sloužící k oddechu od předmětů „důležitých“. A návštěva galerie či muzea jim „vyplní“ např. suplované hodiny či období před prázdninami.

2.2 Specifika obou institucí

Role muzea i školy jsou při vzdělávání nezaměnitelné a zároveň nezastupitelné. Optimálního výsledku lze dosáhnout pouze spoluprací těchto institucí. Spolupráce muzea a školy by ovšem neměla být založena na myšlence, že má muzeum suplovat samotnou výuku.

Na roli muzea a školy existují různé názory. Žalman ve své knize uvádí, že „muzeum je vzdělávací institucí, ale nikoliv ve významu učení, a tím se naprosto zásadně diferencuje od školy.“ (Žalman, 2005) S tímto názorem nemohu souhlasit, neboť i v muzeu se učíme, byť jiným způsobem, než v běžné školní výuce.

Patrně nejdůležitější je při součinnosti muzea a školy aktivní zájem o spolupráci jak ze strany školy, tak ze strany muzea. Pedagogové by si měli vytvářet kontakty v muzeích a podněcovat spolupráci. Potřeby školy by měly být vodítkem pro muzea při přípravě výstav a edukačních programů.

Svatoňová (2008) ve své práci uvádí že, jak muzejní, tak školní pedagogové by se měli respektovat ve svých odlišnostech. Měli by se právě svou rozdílností naučit využívat ve prospěch žáků i svůj. Pokud tak neučiní, ztrácejí své výhody a spolupráce neplní svůj význam.

2.3 Role muzea ve vzdělávání

Muzeum plní ve společnosti svou specifickou roli. „Muzeum je zařízení, které získává a shromažďuje přírodniny a lidské výtvořiny pro vědecké a studijní účely, studuje prostředí, z něhož jsou přírodniny a lidské výtvořiny získávány, z vybraných přírodnin a lidských výtvořin formuje sbírky, které trvale uchovává, eviduje a odborně zpracovává, umožňuje způsobem zaručujícím rovný přístup všem bez rozdílu jejich využívání a zpřístupňování poskytováním

vybraných veřejných služeb, přičemž účelem těchto činností není zpravidla dosažení zisku. Galerii je muzeum specializované na sbírku výtvarného umění.“(zákon č.122/2000 Sb.)

Také by mělo naplno využívat svých výhod a možností. „Edukační aktivity muzea se přitom mohou zaměřovat na celou škálu návštěvníků: organizovaných i neorganizovaných, laiků i odborníků, školních skupin, skupin turistů, rodin atd. Edukace v muzeu se účastní jak dospělí, tak děti různých věkových skupin, zvláštní aktivity také směřují ke skupinkám se specifickými potřebami: k seniorům, dětem cizinců a menšin, k osobám s hendikepem apod. Pokud v budoucnu dojde k podrobnějšímu teoretickému rozpracování této problematiky, bude možné hovořit o muzejní andragogice, muzejní gerontopedagogice, speciální muzejní pedagogice atp.“ (Šobáňová, 2009)

Je velmi důležité, aby odborní pracovníci muzea věděli, jakou úroveň znalostí mají konkrétní návštěvníci a co od nich mohou očekávat.

Nespornou výhodou muzea ve výchově a vzdělávání je jistá „exotičnost“, odlišnost od běžné výuky. Je nad možností školy, aby žáci měli možnost „sáhnout si“ na umění, o kterém se právě učí a které by měli znát. A právě díky tomuto jsou muzea ve výhodě a mají možnosti, jak tuto výhodu využít. Atraktivnost exponátů, názornost, velká míra emocí, která se v návštěvníkovi vzbudí, to vše napomáhá muzeu v dosažení svých edukačních cílů.

Z tohoto důvodu je žádoucí, aby děti chodily do muzea připravené. Muzejní programy se většinou vyznačují krátkostí a není tak prostor pro obsáhlé vysvětlování a poučování. Proto i muzejní program musí být vytvořen promyšleně, se zajímavým a poutavým příběhem. Musí návštěvníka zaujmout, vtáhnout do děje, podnítit k dalšímu poznávání, zkoumání a měl by i aktivizovat.

Rozdílná je i atmosféra obou institucí. Ve třídách, kde výuka probíhá, je málo prostoru i možností k pohybu. V některých galeriích a muzeích je otevřený prostor, který je při dodržování určitých zásad k dispozici dětem. Komenského zásada názornosti v prostorách muzea nabývá dalších rozměrů. V rámci programů, které tato instituce nabízí, mohou si děti vystavovaný předmět „osahat“, zapojit veškeré smysly, vidět ho v dalším kontextu a interakci s dalšími objekty. Programy jsou jakýmsi „aktivizátory“ a mohou děti někam posunout, navnadit k dalšímu třeba i samostatnému bádání a poznávání.

Například J.A. Komenský považoval muzeum za především vzdělávací instituci, jejíž nejsilnější stránkou je aktivnost a názornost. Usiloval o možnost vzdělávání pro nejširší vrstvy a odkazoval především na.

2.4 Role školy

Je důležité, aby pedagog žáky na návštěvu muzea či galerie náležitě připravil. Jak už jsme zmínili v předchozí kapitole, část pedagogů stále vnímá návštěvu muzea jako nadstandard a dětem tuto činnost prezentuje jako „ulití“ z běžné výuky. Přitom v zahraničí jsou tyto instituce brány jako zcela přirozená součást vzdělávání.

Jestliže chce pedagog využívat ke vzdělávání žáků muzejní programy, sám by se měl aktivně podílet na pečlivé přípravě jak své, tak žáků. Předem by měl vědět, co žáky v muzeu čeká. A také, jakým způsobem naváže na svou výuku. Výborným způsobem, jak začlenit muzejní edukaci do školního vzdělávání je projektová výuka. Není dobré a také žádoucí zapomínat na zpětnou vazbu. Žáci by měli vidět jasný smysl a cíl každé návštěvy muzea. Jen tak docílíme toho, aby děti braly návštěvu muzejní instituce jako běžnou součást jak vzdělávání, tak později soukromého života.

„Zásadní edukační specifikum, kterým se školní instituce liší od muzejní, je exaktně daná organizační forma výuky. Je zde přesně definován vztah žáka a učitele, výukové prostředí a vyučovací jednotka. Organizační formy týkající se vztahu žáka a učitele lze rozčlenit na 4 základní skupiny, které tvoří tyto typy vyučování:

- Individuální – výuka probíhá pouze mezi učitelem a jedním žákem, může se jednat kupříkladu o doučování.
- Hromadné – nejčastější forma výuky, pedagog přednáší pro celou třídu (frontální výuka).
- Skupinové – velmi časté při projektové metodě – učitel rozdělí třídu na skupiny, ve kterých žáci samostatně spolupracují sami mezi sebou.
- Individualizované – probíhá v prakticky stejné formě, jako hromadné vyučování, ale pedagog se snaží zohlednit specifické potřeby žáků a přizpůsobit jim práci.“(Svatoňová, 2007, s. 34)

3. Dětské muzeum

V této kapitole bychom samozřejmě hovořit o tom, co jsou dětská muzea, kdy a kde vznikla, čím jsou charakteristická. Záměrně se však zaměřujeme na jinou stránku dětského muzea. Vzhledem k tomu, že cílem vzdělávání jsou ucelené a navzájem propojené znalosti, zaujala nás propojenost různých vědních oborů s dětským muzeem.

Jak uvádí Jůva (2004), specifická zařízení kterými jsou dětská muzea, pracují a zdokonalují svou činnost už více než sto let. Již od počátku svého fungování se setkávala

s velkou podporou jak široké veřejnosti, tak s podporou odborníků. Dětské muzeum jako inovativní kulturní, volnočasovou a vzdělávací instituci můžeme analyzovat z pohledu celé řady vědních oborů. Dětské muzeum, plní-li – ve své samozřejmě modifikované rovině – primární muzejní funkce, představuje moderní a zvláště dynamicky se rozrůstající typ muzejního zařízení. Proto by se dalo předpokládat, že této nové kulturní instituci bude věnovat pozornost muzeologie. (Jůva, 2004)

Dětské muzeum v rámci svých expozic a dalších činností rozvíjí a zpracovává určité problematiky různých oborů. Díky rozboru činnosti dětských muzeí po celém světě je zdůrazňována jeho vzdělávací funkce. Proto je zajímavým cílem mezipředmětového vztahu mezi muzejní pedagogikou a didaktikou.

„Problematika dětských muzeí současně zasahuje do odborného spektra celé řady dalších pedagogických disciplín, mj.:

- z hlediska věku i zastávaných sociálních rolí adresátů dětských muzeí souvisí s předškolní pedagogikou a s pedagogikou školní (především primární),
- tradiční využívání všech muzeí a dětských muzeí zvláště jako obohacení školní výuky vytváří úzký vztah k didaktice, tradičně především k oborovým didaktikám, např. k didaktice historie, biologie, výtvarné výchovy ad.,
- posilování volnočasových aktivit dětských muzeí je propojuje s pedagogikou a didaktikou volného času (animativní didaktikou),
- zvýšená řada o vytváření zážitkových situací v dětských muzeích vytváří praktické i výzkumné pole pro pedagogiku zážitku,
- typické využívání hry v programech dětských muzeí souvisí s pedagogikou hry,
- celosvětové tendence dětských muzeí stát se kulturní a edukační institucí pro všechny děti je spojuje se speciální pedagogikou (integrativní pedagogikou),
- komparace edukačních procesů v dětských muzeích různých zemí může obohatit srovnávací pedagogiku,
- geneze vzniku a rozvoje dětských muzeí nabízí celou řadu styčných ploch s dějinami pedagogiky,
- impulz rodinné pedagogice nabízejí dětská muzea nejen specifickou péčí o děti a mládež, ale stále častěji i snahou stát se místem zajímavého setkávání celých rodin,

- kulturní pedagogika, jako příklad rozvoje institucionální pedagogiky zaměřené na edukační možnosti kulturních zařízení, může inspirovat a zpětně z úspěšných muzejně pedagogických aktivit dětských muzeí i obohacovat svůj informační potenciál, příkladem může být zvláště galerijní pedagogika a její spojitost s typickými uměleckými (např. výtvarnými) aktivitami dětských muzeí“

„Za klíčový považujeme vztah instituce dětského muzea k sociální pedagogice.

Expozice a výstavy dětských muzeí a jejich muzejně pedagogické programy respektují potřeby, zájmy a specifika stávajícího i potencionálního publika, navazují na konkrétní místní, národní a multikulturní situaci, pružně reagují na aktuální soudobé regionální globální problémy a stále výrazněji představují nový typ otevřeného komunitního zařízení.“ (Jůva, 2004)

4. Projektové vyučování

Vzhledem k tomu, že předmětem naší práce je výtvarný projekt, je žádoucí, abychom si pojem projekt vysvětlili.

Cílem RVP je rozvoj klíčových kompetencí. Děti mají samostatně vyhledávat a zpracovávat informace, třídit je, využívat v praxi a v souvislostech. Projekty se odehrávají ve škole, třídě, školách v přírodě, v prostorách hradů a zámků, galerií. Vzhledem k novodobému trendu a oblibě pojmu projekt vidím jako nutnost objasnit si význam tohoto slova, obzvlášť ve spojení s výtvarnou výchovou.

Podle Tomkové (2009) právě projektové vyučování dává prostor pro integraci poznatků z různých oborů, poskytuje příležitost pro pěstování spoluzodpovědnosti a dává prostor pro rozvoj samostatnosti a také umožňuje realizaci obecných cílů a rozvoj klíčových kompetencí.

4.1 Definice projektového vyučování

V odborné literatuře najdeme mnoho definic projektu a projektového vyučování. Jednou z teorií je Žantova. "Projekt je účelně organizovaný souhrn myšlenek, seskupených kolem důležitého střediska praktického vědění, směřující k určitému cíli." (Žanta, 1934)

Další definici použila Nelešovská (2005). „W. H. Killpatrick definuje projekt jako určitě a jasně navržený úkol, který můžeme předložit žákům tak, aby se jim zdál životně důležitý tím, že se blíží skutečné činnosti lidí v životě.“ (Nelešovská, Spáčilová, 2005)

Podle Valenty (1993) projektové vyučování (projektová metoda) je pojem, který se často zmiňuje v souvislosti se zaváděním inovativních či moderních metod vzdělávání. Pokud se podíváme do historie, zjistíme, zda je tato metoda opravdu nová. Projektová výuka se zrodila koncem 19. a začátku 20. století. Patrně první projektové vyučování se objevilo v USA pod vlivem psychologa a pedagoga Johna Deweye. Také u nás ve 30. letech 20. století někteří autoři publikují na toto zajímavé téma. Např. v roce 1932 Stanislav Velinský píše: „Výrazu projektová metoda lze užítí tehdy, když individuum či skupina pojme záměr, jehož uskutečnění navozuje změny v jeho (jejich) vědění, zručnostech, zvycích či vztazích.“ Je tedy zcela jasné, že vyučování pomocí projektů není absolutně novou metodou.

Vyučovací projekty jsou u nás poměrně oblíbenou činností, nicméně stále poměrně oblastí nezmapovanou. Jedním z důvodů je také to, že projektová metoda nabízí velmi mnoho realizačních variací, prostředků i výstupů. Bohužel bývá často zaměňována s projekty, které známe z učebnic angličtiny. Je to moderní termín a někteří tak rádi označují svou činnost, i když s pravým projektem nemá nic společného.

Čím se tedy tato metoda doopravdy vyznačuje?

- Je cílená, promyšlená a organizovaná
- Je intelektuální (teoretická) i ryze praktická
- Vyhovuje potřebám a zájmům žáků, ale též pedagogickému rozhodnutí učitele
- Je koncentrována kolem základní ideje, základního tématu
- Komplexně ovlivňuje žákovu osobnost
- Vyžaduje od žáka převzetí odpovědnosti za vlastní učení
- Je především „záležitostí“ dětí, pedagog vystupuje především v roli konzultanta, partnera
- Nabízí celistvé poznání, zkoumá problém z různých úhlů pohledu
- Má praktické zaměření a směřuje k upotřebení v životě
- Výsledný produkt projektu posiluje smysl učení, důležité je i zaznamenávání průběhu – procesu učení
- Je založen na týmové spolupráci dětí

- Propojuje život školy se životem obce, širší společnosti

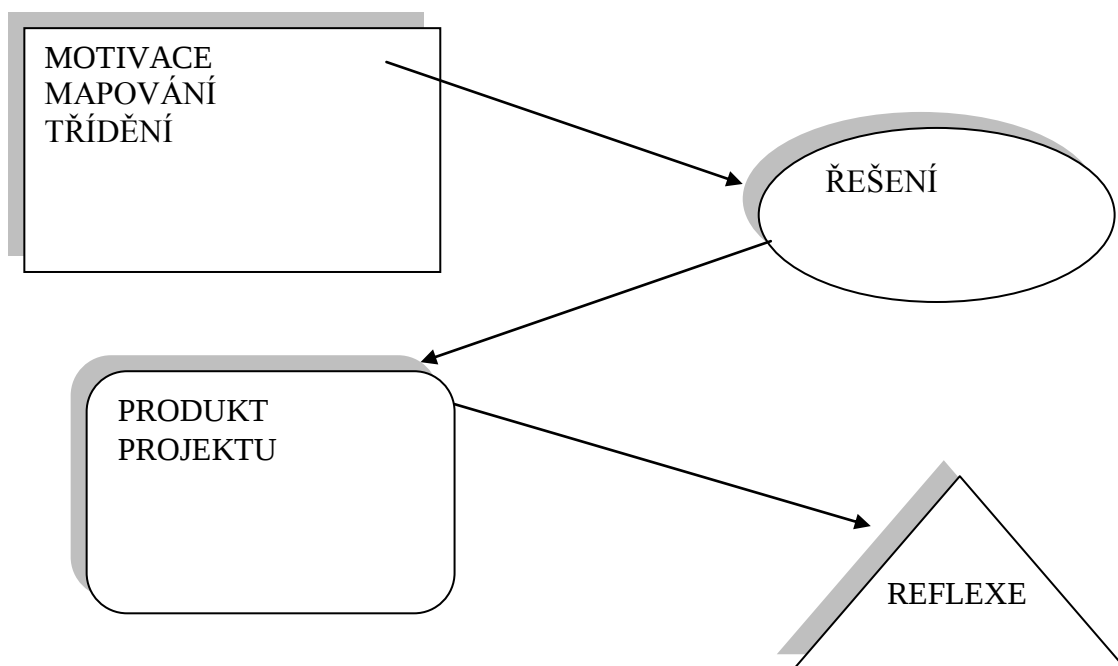
Projektová metoda z výše uvedených důvodů velmi posiluje motivaci a aktivizaci žáků a učí mimo jiné velmi důležitým životním dovednostem: spolupracovat, diskutovat, formulovat názory, řešit problémy, tvořit, hledat informace...“(www.projektovevyucovani.cz)

4.2 Tvoření projektu

Na samotném začátku, při přípravě každého projektu je důležité a zásadní definovat si cíl, postup, průběh samotné realizace, představení výsledného výstupu a vyhodnocení celého projektu. Tato činnost je velmi náročná, avšak následně pedagogovi usnadní práci.

Samozřejmě může během vlastní práce na projektu docházet k úpravám, ale je potřeba si vše náležitě připravit a veškeré změny a postřehy si poznamenat. Velmi efektivní je, pokud projekt na něco navazuje a má i další využití. Důležitý je také okamžik, kdy spolupracují a tvoří žáci společně s učitelem. Uskutečnit projekt nemusí být nutně složité.

„Projekt se dá uskutečnit kdekoli, s minimálními prostředky a organizačními podmínkami. Základem může být vycházka, výlet nebo problém obce, ve které vaše škola působí. Nezbytná je však chuť pustit se do práce. Kolik lidí, tolik cest a upřímná snaha pomůže překonat počáteční těžkosti.“(Parkan, 2008)

Obr. č. 2 Tvoření projektu

4.3 Stanovení cíle projektu

Stanovení cíle je velmi důležité. Ujasníme si, co od projektu vlastně čekáme a přizpůsobíme tak i své metody a formy. Důležité je, aby se s daným cílem ztotožnily i děti, aby věděly, co mají očekávat.

4.4 Role vyučujícího

To, že projektem naše žáky vychováváme, je pro nás mnohem důležitější, než vzdělávací obsah. Přístup dětí je mnohem aktivnější, než je tomu u běžné výuky. Při této příležitosti máme jedinečnou šanci zapojit všechny žáky. Nesmírně náročná je pozice učitele. Jeho úkolem je pravděpodobně s projektem za dětmi přijít a navrhnout jim ho, avšak od této chvíle by měl samotnou aktivitu přenechat žákům. Žáci sami však musí být námětem zaujati a chtít na konkrétním tématu pracovat a rozvíjet ho. V takové situaci oceníme umění koordinace a spolupráce.

„Zapojení žáků považujeme za klíčové, nesmí se nicméně stát tím, k čemu

mají někteří vyučující sklony, že děti „hodí do vody, aby se naučily plavat.“ Je třeba naopak velmi citlivé vedení jednotlivých žáků za strany učitele, pomoc při osvojování jednotlivých dovedností i při vlastní realizaci a zpracovávání projektu. To mnohdy klade i velké nároky na volný čas pedagoga. Každá taková práce má však svůj nezastupitelný význam a většinou se projeví na zlepšení vztahů mezi žáky samými i mezi žáky a pedagogy během řádné výuky po skončení projektu.

Nejvýrazněji by se měl podíl žáků na realizaci projektu projevit při jeho závěrečné prezentaci. Ať už bude forma jakákoli – výstava, dokumentární film nebo výzkumná zpráva představená rodičům, zástupcům obce nebo i širší veřejnosti.

Vyučující by zde měl vystupovat v roli staršího zkušenějšího kolegy dětí, který je spíše rádcem a oporou, než řídící autoritou.“ (Parkan, 2008)

4.5 Plánování projektu

Nyní dochází k plánování práce, metod, forem a prostředků, které využijeme k dosažení cíle. Stanovíme si časový harmonogram. Ujasníme si, kde se projekt bude realizovat. Musíme vědět, jak naložíme s výsledným produktem, i jak budeme výsledek prezentovat a kde. Důležitá jsou i kritéria hodnocení, která by měli žáci předem znát.

„Projekt by měl být připraven (mj. právě díky spolupráci „přípravného týmu žáků“) tak, aby každý jeho účastník měl svůj jasně definovaný dílčí úkol povídající jeho zaměření a schopnostem. Současně dbáme na to, aby byl vždy zapojený do práce celého týmu.“ (Parkan, 2008)

Při plánování projektu můžeme také využít moderní metody aktivního vyučování. U některých názvů se ještě nevžil český název, proto je uvádím pod původním názvem:

- Brainstorming

Brainstorming je postaven na myšlence, že je třeba oddělit vymýšlení nápadů od jejich posuzování. Dělí se vždy na dvě fáze. První je kreativní a spontánní, druhá fáze je racionální a logická.

Cílem první fáze je vyprodukovat co největší množství nápadů na dané téma. Jednotliví účastníci brainstormingu chrlí náměty, myšlenky, volné asociace, témata, věty... – zkrátka všechno, co je napadne. Nikdo při tom nesmí nápady ani jejich autory kritizovat, cenzurovat, posuzovat nebo se jim vysmívat. Prostě se zapisují. První nápady bývají racionální a konvenční. Postupně se ale uvolňuje napětí i fantazie. Přicházejí náměty nové, netradiční, tvůrčí, iracionální až absurdní. Zapojují se pozitivní emoce, přichází pocit uvolnění, slyšíme smích... Ke slovu se dostává nevědomí.

Pro první fázi brainstormingu platí následující pravidla a zásady:

- Účastníci mohou říct cokoliv, co je právě napadne.
 - Nápady nehodnotíme a nekritizujeme.
 - Okamžitě zapíšeme každý nápad bez výjimky.
 - Čím více nápadů, tím lépe.
 - Účast na brainstormingu je dobrovolná (každý nemusí mít nějaký nápad...).
 - Pokračujeme v brainstormingu tak dlouho, dokud se objevují nové nápady.
-
- Mind mapping

Mind mapping používá několik věcí, jako barvy, čísla, logika, obrázky, kresby a obrázky, diagramy, ke stimulaci a zvýšení paměťových schopností mozku. Technika je velmi jednoduchá na používání, a to, co skutečně děláte mapuje všechny vaše představy ve vaší mysli na papír a vizualizaci, co děláte ve stejnou dobu. Při plánování a myšlení, ve stejnou dobu, dostanete více nápadů a tvůrčí ty taky. Existuje několik hlavních charakteristik mysli mapování, které je však třeba se řídit.

Když chcete vytvořit plán nebo vytváří představu pomocí mapování paměti, musíte se ujistit, že předmět je hlavní a ústřední obraz. Používáte ústřední obraz tvořit více nápadů, které se stanou předmětem bezprostřední a také provádět další témata a drobné předměty, které jsou připojeny na sekundární nápady. V podstatě když se podíváte na listu papíru, který jste si vytvořili, bude to víceméně vypadá jako strom, který je schéma větvení, a přesto všechny větve připojeny ke kořenu, který je ústřední nápad. Mapování mysli, není nový

pojem, a ve skutečnosti je to používají lidé po celém světě pro nejrůznější účely.

- Diskuze
- Debata
- Snowballing

Metoda sněhové koule začíná tím, že např. zkoumané osoby dostanou individuální čas k promyšlení daného tématu a potom o něm ve skupinách diskutují. Nejdříve ve dvojici, poté ve čtveřici, a to až do doby, kdy se vytvoří celá skupina, též technika či strategie nabalování sněhové koule.

Při plánování projektu musíme také myslet na dosahování klíčových kompetencí. Mezi klíčové kompetence patří:

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Komunikativní kompetence
- Personální a sociální kompetence
- Občanské kompetence a kulturní povědomí
- Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
- Matematické kompetence
- Kompetence využívat ICT

PRAKTICKÁ ČÁST

5. Realizace projektu

5.1 Vlastní realizace projektu

Vlastní realizace probíhá na základě plánu, který je všem žákům k dispozici, nejlépe na nástěnce ve třídě. Je vhodné do tohoto plánu vpisovat poznámky, změny a včas o nich informovat všechny zúčastněné. Tato fáze bývá vždy aktivní. Je důležité zapojit všechny děti. Přitom není žádoucí, aby všichni dělali vše. Činnost můžeme rozdělit a přizpůsobit jednotlivým žákům, dle jejich schopností. V této fázi vstoupíme dětem důležitost jejich vlastní práce. Tím podpoří i práci ostatních. Samotný pedagog zde pouze dohlíží a stojí v podstatě v pozadí.

5.2 Vyhodnocení projektu a jeho prezentace

Cílem projektového vyučování je dospět k produktu. Do hodnocení bychom měli maximálně zapojit děti. Hodnotíme nejen vědomosti a dovednosti, ale také klíčové kompetence, postoje a sociální dovednosti. Samozřejmostí je hodnocení průběžné, kdy v dětech povzbuzujeme sebedůvěru a důležitost jejich role v kolektivu. Kantor zde může nenásilně vytvořit výbornou atmosféru pro slabší žáky, tak, aby i oni mohli vyniknout a být důležitou součástí jinak úspěšnějšího kolektivu.

Prezentace může mít několik úrovní. Nejprve se projekt představí v rámci třídy, školy a poté mohou následovat webové stránky školy, místní tisk či televize, výstava. Hodnocení, které následuje, by mělo být motivací pro další práci.

Posilování sebevědomí u dětí je velmi důležité.

Obr. č. 3 Kruh posilování sebevědomí

5.3 Teoretický popis projektu a organizační podmínky

Teoretický popis projektu by měl obsahovat každý projekt. Slouží ke snadnější orientaci a odpovídá vzdělávání dle RVP.

„Jednou z možností, i když není ideální, jsou projekty probíhající pouze v rámci jednotlivých vyučovacích hodin. Většinu projektů zpravidla ani není možné v tak omezeném čase (i prostoru) realizovat. Pokud není jiná možnost, je vhodné, aby na tyto hodiny navázal delší časový blok. Tím může být například projektový den nebo několik projektových odpolední. Je na zvážení vyučujícího a věci dohody s rodiči i dětmi, do jaké míry realizovat některé projektové aktivity ve volném čase dětí. Mnohem vhodnější, je systém několika projektových dní realizovaných v určitém časovém odstupu.“ (Parkan, 2008)

Pro názornost přikládáme tabulku, která popisuje konkrétní projekt, který je v souladu s RVP.

TEORETICKÝ POPIS PROJEKTU

Název	* Masopust a Velikonoce
Určen pro ročník	* 5. ročník
Druh projektu	* podle účelu: směřující k získávání vědomostí, výtvarných, pracovních dovedností * podle navrhovatele: uměle připravený * podle místa konání: školní a mimoškolní * podle počtu žáků: kolektivní i individuální * podle množství času: krátkodobý (3 dny) * podle velikosti: malý (v rozsahu jedné třídy)
Význam projektu	* získávání vědomostí a dovedností o tradicích Masopustu a Velikonoc * seznámení s muzejními institucemi

	* seznámení se s biblickými příběhy * spolupráce ve skupině
Produkt projektu	* výstava * masopustní pečivo * masopustní masky * masopustní básničky a říkadla * iniciály
Způsob prezentace	* na webových stránkách školy * na webových stránkách třídy * výstava prací, výzdoba třídy * zaslání příspěvku s fotodokumentací do Hranického deníku
Cíle projektu s ohledem na rozvoj klíčových kompetencí	* <u>Kompetence k učení</u> * umí pracovat v týmu, učit se hrou, uplatnit vlastní prezentaci * třídí informace a pracuje s nimi * vede žáky k plánování práce * <u>Kompetence k řešení problémů:</u> * dává dostatečný prostor pro samostatnou tvořivou práci * <u>Kompetence komunikativní:</u> * vede žáky ke kultivovanému písemnému i mluvenému projevu * <u>Kompetence sociální a personální</u> * dává žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení a tím se podílí na příjemné atmosféře v týmu * učí žáky v případě potřeby poskytnout pomoc a také o ni požádat * vede žáka k aktivitě, k sebehodnocení k zodpovědnému plnění zadaných úkolů

	* <u>Kompetence občanské</u> * vede žáky k samostatnosti, k vytrvalosti * umožňuje dávat věci do souvislosti * <u>Kompetence pracovní</u> * vede žáky k bezpečnému a účelnému používání materiálů a nástrojů * vede žáky k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i hlediska ochrany svého zdraví * cíleně zvyšujeme náročnost práce a tím upevňujeme vlastní sebevědomí žáků * vytváří tvořivé a podnětné pracovní prostředí a změnami pracovních okolností vede žáky k adaptaci na nové pracovní podmínky
Předpokládané činnosti	* psaní, zpívání * práce s textem * výtvarné a pracovní činnosti (stříhání, lepení, kreslení) * kuchařské dovednosti (masopustní cukroví)
Předpokládané výukové metody	* metody slovní- rozhovor, diskuze, vysvětlování, poslech * metody názorně demonstrační – obrázky maškar, fotografie * metody praktické – výtvarné činnosti, pracovní činnosti, hudební činnosti
Předpokládané pomůcky	* texty písniček * obrázky maškar * pracovní listy * barvy, voskovky, pastelky, lepidlo, nůžky, textil, odpadový materiál * potraviny na masopustní pečivo * obálky

5.4. Projekt Masopust a Velikonoce

Projektové téma Masopust a Velikonoce jsme zvolili zcela záměrně. Vzhledem k tomu, že v dnešní době již děti neznají naše lidové zvyky a tradice, domníváme se, že je jejich seznámení se s krásou lidových tradic je vhodnou součástí primárního vzdělávání. Zajímavá je možnost jiného náhledu, než je již tradiční pohled na Velikonoce jako Svátky jara.

Muzejní edukace, která je pro naši práci stěžejní, je v tomto projektu zapojena hned třikrát. Nenásilnou a hravou formou jsou děti seznámeny s jak pohanskými, tak s křesťanskými tradicemi a rozšiřují své znalosti. Jejich vlastní práce během projektu by nám měla zaručit mocný a dlouhotrvající prožitek, který se našim žákům vtiskne do paměti.

Masopust je a byl pomyslným předělem mezi končící zimou a nadcházejícím jarem. Tento svátek je již odpradáвна spojován s veselím, jídlem, hojností, zpěvem a tancem. Je to předzvěst nejvýznamnějšího křesťanského svátku – Velikonoc. Datum oslavy Velikonoc je pohyblivé – slaví se vždy po jarní rovnodennosti. Velikonoce začínají Popeleční středou. Nabídneme dětem právě tento pohled spojený s křesťanstvím a posuňme tak jejich vědomosti za běžný rámec uchopování Velikonoc a pokusme se tak obnovit naše tradice.

Celý projekt je rozdělen do devíti jednotek, které jsou různě časově dotovány. V jeho průběhu žáci dvakrát navštíví muzejní instituci jako návštěvníci, potřetí budou oni sami vystupovat jako muzejní pracovníci a chystat výstavu pro své spolužáky, kamarády, učitele a rodiče.

Důležitou součástí celého projektu je průběžná tvorba fotodokumentace. Nechceme však pouze fotografie výsledných prací, ale také průběh tvůrčí části, zachycení spolupráce, úspěchů i případných neúspěchů. Všechny fotografie budou poté tvořit součást výstavy a přiblíží tak všem návštěvníkům realizaci jednoho projektu a žákům připomenou vše, co se během jejich tvoření událo.

Jako zpestření a začlenění celého projektu do výuky využijeme interaktivní tabuli a program vytvořený na téma Hodiny slavností v programu Smartboard, který se v současné době velmi hojně využívá na našich základních školách. Interaktivní výuka je pro žáky velmi poutavá a dává učiteli možnost opět netradičním způsobem upoutat pozornost žáka.

Hodiny obsahují všechny měsíce roku a jsou jim přiděleny jednotlivé svátky a tradice, které přísluší jednotlivým obdobím. Každý svátek se dá „rozkliknout“ na další úroveň a nabízí další a další možnosti činností a námětů.

5.5 Masopust je tady

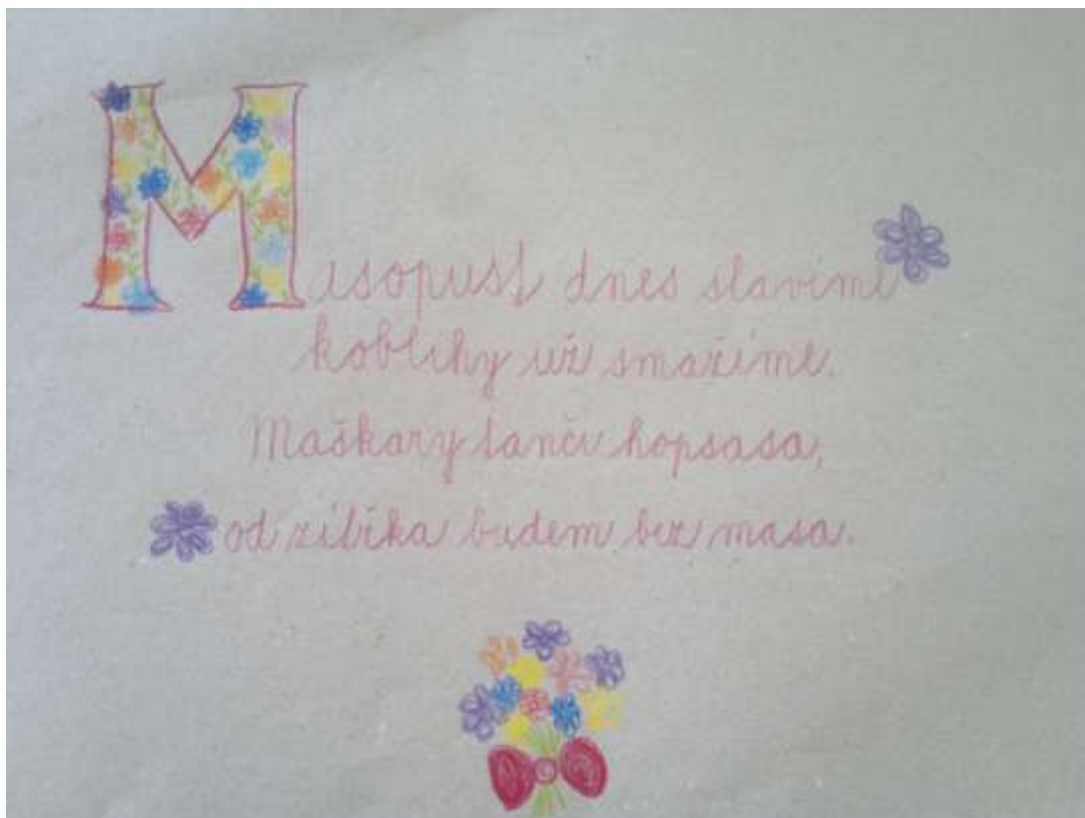
Jméno vyučujícího:	Alexandra Komínková
Název tematického celku:	Masopust a Velikonoce
Námět vyučovací jednotky:	Masopust je tady
Vzdělávací oblast:	Umění a kultura
Vzdělávací obor:	Výtvarná výchova
Stupeň vzdělávání a období vzdělávání:	1. stupeň , 2. období
Očekávaný výstup vzhledem k RVP:	osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrkovného vnímání k vnímání dalšími smysly
Dílčí výstup dané aktivity:	Žák by měl vytvořit vlastní krátký text s námětem Masopustu, kdy pro ztvárnění použije písmo a Iniciálu

Učivo	Obsahová doména:	Ověřování komunikačních účinků
	Konkrétní učivo:	Umělecké ztvárnění písma, hra s písmeny, iniciála
Metodické poznámky:	Motivace:	Vyprávění o tradicích Masopustu viz. příloha č.1 Masopust příloha č. 2 ukázky Iniciál
	Zadání výtvarné činnosti (včetně kritérií hodnocení):	Vytvoř básničku na téma Masopust (použij slova: Masopust, maškara, koblih, tancovat) Vytvoř iniciálu – první písmeno básně Krasopisně přepiš text Kritéria hodnocení textu: 1. Využití zadaných slov 2. Dává text smysl? Kritéria hodnocení výtvarné činnosti: 1. Nápaditost 2. Čistota práce
	Vazby k výtvarné kultuře:	Seznámení s lidovými tradicemi naší země
	Použitá technika:	Kresba pastelkou

	Bodový scénář vyučovací jednotky:	1. Úvod - Maňasci seznamují děti s tematikou Masopustu, průběhem projektu a jeho cílem 2. Motivace - představení maňásků- vypráví příběh o Masopustu 3. Rozhovor 4. Tvorba básničky 5. Výtvarná činnost 6. Hodnocení, reflexe 7. Závěr, úklid
Integrace vzdělávacího obsahu z jiných vzdělávacích oborů, resp. průřezových témat:		Jazyk a jazyková komunikace Osobnostní a sociální výchova
Forma výuky, vyučovací metoda:		Organizace výuky – hromadná, individuální. Použité metody – slovní – vyprávění, dialog, názorné, praktické
Předpokládaný časový nárok:		2 hodiny
Nutné pomůcky a prostředky:		Pastelky, výkresy, ukázky s iniciálami, maňasci, loutka, příběh o Masopustu viz. příloha č. 1

Fotografie č. 1 Maňásci

Fotografie č. 2 Výsledná práce

5.6 Masopust ve Valašském muzeu v přírodě

Jméno vyučujícího:		Alexandra Komínková
Název tematického celku:		Masopust a Velikonoce
Námět vyučovací jednotky:		Masopust ve Valašském muzeu v přírodě
Vzdělávací oblast:		Umění a kultura
Vzdělávací obor:		Výtvarná výchova
Stupeň vzdělávání a období vzdělávání:		1. stupeň , 2. období
Očekávaný výstup vzhledem k RVP:		Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
Dílčí výstup dané aktivity:		Seznamuje se s lidovými tradicemi při návštěvě Valašského muzea v přírodě, rozvíjí smysl pro krásu lidové tvořivosti
Učivo	Obsahová doména:	Ověřování komunikačních účinků Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity

	Konkrétní učivo:	Program Valašského muzea v přírodě
Metodické poznámky:	Motivace:	Navazujeme na úvodní hodinu o Masopustu.
	Zadání výtvarné činnosti (včetně kritérií hodnocení):	Vyplň pracovní list, který využiješ v další hodině Příloha č. 3
	Vazby k výtvarné kultuře:	Seznámení s lidovými tradicemi naší země, s Valašským muzeem v přírodě
	Použitá technika:	-----
	Bodový scénář vyučovací jednotky:	1. Úvod - seznámení s cílem exkurze 2. Motivace - předchozí hodina a řízený rozhovor na téma Masopust 3. Exkurze 4. Vyplnění pracovního listu 5. Hodnocení, reflexe 7. Závěr
Integrace vzdělávacího obsahu z jiných vzdělávacích oborů, resp. průřezových témat:		Jazyk a jazyková komunikace Osobnostní a sociální výchova
Forma výuky, vyučovací metoda:		Organizace výuky – hromadná, individuální. Použité metody – slovní – vyprávění,

	dialog, názorné, praktické
Předpokládaný časový nárok:	5 hodin
Nutné pomůcky a prostředky:	Psací potřeby, pracovní listy

5.7 Masopustní koláže

Jméno vyučujícího:	Alexandra Komínková
Název tematického celku:	Masopust a Velikonoce
Námět vyučovací jednotky:	Masopustní koláže
Vzdělávací oblast:	Umění a kultura
Vzdělávací obor:	Výtvarná výchova
Stupeň vzdělávání a období vzdělávání:	1. stupeň , 2. období
Očekávaný výstup vzhledem k RVP:	Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření; interpretuje vizuálně obrazné vyjádření, svobodně volí a kombinuje prostředky
Dílčí výstup dané aktivity:	Výtvarně vyjadřuje pocit na základě vlastního prožitku; organizuje vlastní výtvarnou práci, chápe vzájemné

		souvislosti zobrazovaných předmětů; uplatňuje představivost a fantazii
Učivo	Obsahová doména:	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity
	Konkrétní učivo:	Textilní koláž s využitím odpadového materiálu
Metodické poznámky:	Motivace:	Navazujeme na návštěvu Valašského muzea a programu Masopust.
	Zadání výtvarné činnosti (včetně kritérií hodnocení):	Vytvoř textilní koláž na téma Masopustní maškary. Použij i odpadový materiál.
	Vazby k výtvarné kultuře:	Seznámení s lidovými tradicemi naší země.
	Použitá technika:	koláž
	Bodový scénář vyučovací jednotky:	1. Úvod - seznámení s cílem hodiny 2. Motivace - předchozí hodina a řízený rozhovor na téma Masopust s loutkami, popis jednotlivých maškar (Medvěd, Kobyla, Bába, Žid, Nevěsta, Turci, Kominík) 3. Vlastní výtvarná práce 4. Úklid 5. Hodnocení, reflexe 6. Závěr
Integrace vzdělávacího obsahu z jiných vzdělávacích oborů, resp. průřezových témat:		Osobnostní a sociální výchova

Forma výuky, vyučovací metoda:	Organizace výuky – hromadná, individuální. Použité metody – slovní – vyprávění, dialog, názorné, praktické
Předpokládaný časový nárok:	2 hodiny
Nutné pomůcky a prostředky:	Výkresy, textilní ústřižky, odpadový materiál, nůžky, lepidlo,

Fotografie č. 3 Výsledná práce

Fotografie č. 4 Výsledná práce

5.8 Maškary a Veselé masopustní hrnce

Jméno vyučujícího:	Alexandra Komínková
Název tematického celku:	Masopust a Velikonoce
Námět vyučovací jednotky:	Maškary a Veselé masopustní hrnce
Vzdělávací oblast:	Umění a kultura
Vzdělávací obor:	Výtvarná výchova
Stupeň vzdělávání a období vzdělávání:	1. stupeň , 2. období
Očekávaný výstup vzhledem k RVP:	Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření; interpretuje vizuálně obrazné vyjádření, svobodně volí a kombinuje prostředky
Dílčí výstup dané aktivity:	Využívá plochu a prostor ke kompozici s využitím různých materiálů; poznává výtvarné principy a

		možnosti některých materiálů prostřednictvím experimentálních činností Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává. Tvoří jednoduché věty. Ovládá ústně i písemně slovní zásobu. Získává informace ze slyšeného textu
Učivo	Obsahová doména:	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity
	Konkrétní učivo:	Modelování, práce s papírem, popis pracovního postupu
Metodické poznámky:	Motivace:	Loutka mluví na děti a v hrnci připravuje těsto na masopustní koblížky, které u masopustního veselí nesmí chybět. Než těsto vykyne, děti si zatím vytvoří vlastní Veselé hrnce a papírové masky. Na stole má loutka nachystané vesele pečivo.
	Zadání výtvarné činnosti (včetně kritérií hodnocení):	Podle své fantazie vytvoř z plastelíny Veselý masopustní hrnec a z papíru vytvoř masopustní masku. Využití vlastní fantazie, čistota práce.

	Vazby k výtvarné kultuře:	Lidové tradice
	Použitá technika:	Modelování, práce s papírem
	Bodový scénář vyučovací jednotky:	1. Úvod - seznámení s cílem hodiny 2. Motivace - loutka a hrnec s těstem 3. Vlastní výtvarná práce s plastelínou 4. Papírová maska 5. Úklid 6. Smažení koblížků v kuchyňce 7. Úklid 8. Hodnocení, reflexe 9. Závěr
Integrace vzdělávacího obsahu z jiných vzdělávacích oborů, resp. průřezových témat:		Osobnostní a sociální výchova
Forma výuky, vyučovací metoda:		Organizace výuky – hromadná, individuální. Použité metody – slovní – vyprávění, dialog, názorné, praktické
Předpokládaný časový nárok:		3 hodiny
Nutné pomůcky a prostředky:		Výkresy, plastelína, hrnce, nůžky, lepidlo, suroviny pro přípravu koblížků

Fotografie č.5, 6 Výsledná práce

Fotografie č. 7 Výsledná práce

5.9 Masopustní průvod

Jméno vyučujícího:	Alexandra Komínková
Název tematického celku:	Masopust a Velikonoce
Námět vyučovací jednotky:	Masopustní průvod
Vzdělávací oblast:	Umění a kultura
Vzdělávací obor:	Výtvarná výchova
Stupeň vzdělávání a období vzdělávání:	1. stupeň , 2. období
Očekávaný výstup vzhledem k RVP:	Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či vytvořil
Dílčí výstup dané aktivity:	Poznává výtvarné principy a možnosti některých materiálů prostřednictvím experimentálních činností se zaměřením na užitou a dekorativní tvorbu. Vytváří jednoduché prostorové objekty. Modeluje podle skutečnosti a fantazie. Poznává možnosti různých materiálů a využívá

		jejich výrazových možností.
Učivo	Obsahová doména:	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity
	Konkrétní učivo:	Vytvoření masek a masopustního průvodu.
Metodické poznámky:	Motivace:	Loutka zazpívá dětem některé veselé masopustní písničky a vypráví jim o masopustním průvodu.
	Zadání výtvarné činnosti (včetně kritérií hodnocení):	Loutka promlouvá k žákům. K vyrobeným maskám vytvořte těla za pomoci prostěradel a textilních provázků. Sestavte průvod masopustních masek.
	Vazby k výtvarné kultuře:	Lidové tradice
	Použitá technika:	-----
	Bodový scénář vyučovací jednotky:	1. Úvod - seznámení s cílem hodiny 2. Motivace 3. Tvoření masek 4. Průvod 5. Úklid 6. Hodnocení a reflexe
Integrace vzdělávacího obsahu z jiných vzdělávacích oborů, resp. průřezových témat:		Osobnostní a sociální výchova

Forma výuky, vyučovací metoda:	Organizace výuky – hromadná, individuální. Použité metody – slovní – vyprávění, dialog, názorné, praktické
Předpokládaný časový nárok:	2 hodiny
Nutné pomůcky a prostředky:	Masky, prostěradla, textilní provázky

Masopustní průvod po škole uzavře masopustní část projektu, který zvolna přejde do části velikonoční. Děti se svým průvodem projdou celou školou, zpívají a tancují masopustní písničky, doprovázet se mohou na vlastnoručně vyrobené hudební nástroje, které se dají vyrobit z odpadních materiálů. Důležitá je také fotodokumentace nebo videozáznam.

5.10 Tradice Velikonoc

Jméno vyučujícího:		Alexandra Komínková
Název tematického celku:		Masopust a Velikonoce
Námět vyučovací jednotky:		Tradice Velikonoc
Vzdělávací oblast:		Umění a kultura
Vzdělávací obor:		Výtvarná výchova
Stupeň vzdělávání a období vzdělávání:		1. stupeň , 2. období
Očekávaný výstup vzhledem k RVP:		Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. Volně reprodukuje text dle svých schopností. Propojuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy. Prezentuje inscenační tvar před spolužáky.
Dílčí výstup dané aktivity:		Dramatizace
Učivo	Obsahová doména:	Rozvíjení smyslové citlivosti Uplatňování subjektivity

	Konkrétní učivo:	Na základě přiděleného textu vytvoří dramatickou situaci - statickou fotografii.
Metodické poznámky:	Motivace:	Biblický příběh Příloha č. 5
	Zadání výtvarné činnosti (včetně kritérií hodnocení):	Vytvořte statickou fotografii, která vyjádří obsah vašeho textu
	Vazby k výtvarné kultuře:	Lidové tradice
	Použitá technika:	-----
	Bodový scénář vyučovací jednotky:	1. Úvod - seznámení s cílem hodiny 2. Motivace 3. Rozdělení do skupin, rozbor textu 4. Fotografie 5. Úklid 6. Hodnocení, reflexe
Integrace vzdělávacího obsahu z jiných vzdělávacích oborů, resp. průřezových témat:		Osobnostní a sociální výchova
Forma výuky, vyučovací metoda:		Organizace výuky – hromadná, individuální. Použité metody – slovní – vyprávění, dialog, názorné, praktické
Předpokládaný časový nárok:		1 hodina

Nutné pomůcky a prostředky:	Biblický příběh, fotoaparát
------------------------------------	-----------------------------

V této části jako motivace poslouží biblické příběhy. Zde záleží na konkrétním výběru učitele a také zralosti dané třídy. Máme možnost využít jak dětskou bibli, tak její moderní komikové zpracování.

5.11 Pašijový týden

Jméno vyučujícího:	Alexandra Komínková
Název tematického celku:	Masopust a Velikonoce
Námět vyučovací jednotky:	Pašijový týden
Vzdělávací oblast:	Umění a kultura
Vzdělávací obor:	Výtvarná výchova
Stupeň vzdělávání a období vzdělávání:	1. stupeň , 2. období
Očekávaný výstup vzhledem k RVP:	Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je; volně reprodukuje text dle svých možností; vyjadřuje své pocity z přečteného textu; Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření barevné plochy
Dílčí výstup dané aktivity:	Reprodukuje jednoduchý text. Sděluje vlastní pocity a prožitky. Čte s porozuměním. Využívá plochu k výtvarnému vyjádření.

Učivo	Obsahová doména:	Ověřování komunikačních účinků. Rozvíjení smyslové citlivosti. Uplatňování subjektivity
	Konkrétní učivo:	Na základě přiděleného textu vyřešte úkoly v pracovním listu. Abstraktně vyjádři povahu konkrétního pašijového dne.
Metodické poznámky:	Motivace:	Poslech: Matoušovy pašije
	Zadání výtvarné činnosti (včetně kritérií hodnocení):	Prostřednictvím barev přiřazených k významným dnům abstraktně vyjádři význam jednotlivých dnů
	Vazby k výtvarné kultuře:	Lidové tradice
	Použitá technika:	malba
	Bodový scénář vyučovací jednotky:	1. Úvod - seznámení s cílem hodiny 2. Motivace – Matoušovy pašije 3. Vyhledávání informací na internetu 4. Zpracování informací 5. Vlastní výtvarná práce 5. Představení jednotlivých dnů 6. Hodnocení, reflexe 7. Závěr
Integrace vzdělávacího obsahu z jiných vzdělávacích oborů, resp. průřezových témat:		Osobnostní a sociální výchova
Forma výuky, vyučovací metoda:		Organizace výuky – hromadná, individuální. Použité metody – slovní – vyprávění,

	dialog, názorné, praktické
Předpokládaný časový nárok:	3 hodiny
Nutné pomůcky a prostředky:	Pracovní listy, psací potřeby, texty o Pašijovém týdnu, tempery, výkresy, štětce, kelímky s vodou, hadříky

5.12 Sv. Hostýn a Křížová cesta

Jméno vyučujícího:		Alexandra Komínková
Název tematického celku:		Masopust a Velikonoce
Námět vyučovací jednotky:		Sv. Hostýn – Křížová cesta
Vzdělávací oblast:		Umění a kultura
Vzdělávací obor:		Výtvarná výchova
Stupeň vzdělávání a období vzdělávání:		1. stupeň , 2. období
Očekávaný výstup vzhledem k RVP:		Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
Dílčí výstup dané aktivity:		Seznámí se s křesťanským náhledem na oslavu Velikonoc
Učivo	Obsahová doména:	Ověřování komunikačních účinků.
	Konkrétní učivo:	Odborný výklad průvodce ze sv. Hostýna

Metodické poznámky:	Motivace:	
	Zadání výtvarné činnosti (včetně kritérií hodnocení):	-----
	Vazby k výtvarné kultuře:	Křesťanské ztvárnění historie
	Použitá technika:	-----
	Bodový scénář vyučovací jednotky:	1. Úvod - seznámení s cílem hodiny 2. Motivace – 3. Exkurze 4. Hodnocení, reflexe 5. Závěr
Integrace vzdělávacího obsahu z jiných vzdělávacích oborů, resp. průřezových témat:		Osobnostní a sociální výchova
Forma výuky, vyučovací metoda:		Organizace výuky – hromadná, individuální. Použité metody – slovní – vyprávění, dialog, názorné, praktické
Předpokládaný časový nárok:		3 hodiny
Nutné pomůcky a prostředky:		Fotoaparát

Fotografie č. 8, 9, 10 Jurkovičova cesta z www.hostyn.cz , ze dne 21.6. 2012

5.13 Křížová cesta

Jméno vyučujícího:		Alexandra Komínková
Název tematického celku:		Masopust a Velikonoce
Námět vyučovací jednotky:		Křížová cesta
Vzdělávací oblast:		Umění a kultura
Vzdělávací obor:		Výtvarná výchova
Stupeň vzdělávání a období vzdělávání:		1. stupeň , 2. období
Očekávaný výstup vzhledem k RVP:		Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil; porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.
Dílčí výstup dané aktivity:		Výtvarně vyjadřuje děj příběhu, využívá plochu k výtvarnému vyjádření. Uvědoměle využívá plochy, vystihuje proporční vztahy a postavy.
Učivo	Obsahová doména:	Ověřování komunikačních účinků. Uplatňování subjektivity Rozvíjení smyslové citlivosti

	Konkrétní učivo:	Kresba jednotlivých zastavení křížové cesty
Metodické poznámky:	Motivace:	Návštěva sv. Hostýna
	Zadání výtvarné činnosti (včetně kritérií hodnocení):	Vyber si jedno zastavení Křížové cesty a nakresli ho.
	Vazby k výtvarné kultuře:	Křesťanské ztvárnění historie
	Použitá technika:	Kresba tuší
	Bodový scénář vyučovací jednotky:	1. Úvod - seznámení s cílem hodiny 2. Motivace – sv. Hostýn 3. Vlastní výtvarná práce 4. Úklid 5. Hodnocení, reflexe 6. Závěr
Integrace vzdělávacího obsahu z jiných vzdělávacích oborů, resp. průřezových témat:		Osobnostní a sociální výchova
Forma výuky, vyučovací metoda:		Organizace výuky – hromadná, individuální. Použité metody – slovní – vyprávění, dialog, názorné, praktické
Předpokládaný časový nárok:		4 hodiny

Nutné pomůcky a prostředky:	Výkresy, tuš, redispera
------------------------------------	-------------------------

5.14 Výstava

Vyvrcholením celého projektu je výstava všech prací, které vznikly během jeho trvání. Jako místo výstavy jsme zvolili Jižní křídlo hranického zámku. Máme za to, že právě toto místo dodá jakousi pomyslnou tečku za velkou snahou a pílí, s jakou se na projektu pracovalo a je neustále k dispozici všem, kteří mají zájem prohlédnout si výsledky práce dětí. Jako další možnost byly navrhovány dvě muzejní instituce, které děti navštívily během projektu, ale vzhledem k tomu, že nejsou v místě školy, rozhodli jsme se pro variantu zámku.

Důležitým prvkem přípravy samotné výstavy je i to, že se na ní aktivně podílejí samotní žáci a mohou si tak vyzkoušet práci muzejních pracovníků. Promyšlení jak bude výstava vypadat a samotná práce na vystavování je velmi náročná.

Další možností, jak se výtvarně realizovat je vytvoření pozvánky pro rodiče, učitele, kamarády na vernisáž výstavy. Vše se dá přizpůsobit možnostem konkrétního města a školy.

Stejně tak se mohou a měly by děti podílet na přípravě článku, který bude umístěn na webových stránkách školy a také bude odeslán do redakce místních novin. Zajímavostí může být také prezentace v regionální televizi.

Všechny tyto způsoby prezentace výsledku naší práce působí také jako zpětná vazba a také ukazují žákům, že nešlo pouze o samoúčelný projekt, ale o smysluplnou činnost.

Závěrem

Během přípravy projektu jsem se přesvědčila o vysoké náročnosti na přípravu dobrého projektu. Je nutné si vše předem dobře promyslet, naplánovat a dobře vědět, čeho chci svým projektem dosáhnout. Projektová metoda ve výtvarné výchově by měla vždy mít své místo a měla by být právem často využívána. Pro žáky je to forma naprosto přirozená a nenucená.

Je možnost zapojení celé řady průřezových témat a mezipředmětových vztahů, jak je to dnes v RVP vyžadováno a to zcela nenásilnou a přirozenou cestou. Dále si žáci rozvíjí i klíčové kompetence. Výborné je, že při skupinové práci se žáci učí komunikovat, vyjadřovat své pocity a názory a také třídu spojují prožitky, které bývají mnohdy velmi silné.

Myslím si, že témata Masopust a Velikonoce jsou velmi silná a zajímavá a nabízejí spoustu možností, jak je uchopit. Já jsem si vybrala možnost jiného pojetí Velikonoc, než je dnes běžné. Často se setkáváme s oslavou Velikonoc jako svátky jara. V našem projektu se však zaměřujeme spíše na duchovní stránku tohoto největšího svátku roku.

Dle mého názoru je velmi důležitým a často opomíjeným bodem přípravy projektu motivace. Správně motivovaný žák se vrhá s nadšením do práce a daleko lépe přistupuje k realizaci.

Dalším důležitým bodem je zpětná vazba a celkové hodnocení. Myslím, si, že ani tak nejde o to, kdo dostane jedničku, kdo dvojku, ale o slovní hodnocení, které se mi v případě výchovy zdá daleko vhodnější, protože výtvarné vnímání je velice subjektivní záležitost. Děti by se neměly při projektu ostýchat a měly by být podporovány v komunikaci, popisování svých prožitků a vnímání výtvarna. Měly by se naučit hodnotit výtvarný projev. Ale to se naučí jen tehdy, pokud jim k tomu dáme příležitost.

Díky projektové metodě se zapojením muzejní edukace vidím velké možnosti výtvarné činnosti na základních školách. Potenciál výtvarné výchovy je na školách bohužel velmi často přehlížen a pedagogové si často ani neuvědomují, jak jim výtvarno může pomoci i v jiných předmětech a jaké možnosti nabízí. Jde jen o to, vybrat vhodné téma a vhodně ho připravit pro konkrétní třídu a možnosti školy.

Cílem projektu je seznámení dětí s lidovými tradicemi duchovní stránkou Velikonoc.. Mnoho dětí z měst tyto tradice nezná a nikdy je neviděly.

Vzhledem k časové náročnosti přípravy samotného projektu jsem nevyužila možnosti společného plánování s žáky. Ale jsem přesvědčena, že by žáci dokázali navrhnout velmi originální a působivé řešení, jak dosáhnout stanovených cílů.

Byla bych ráda, kdyby si i díky mé diplomové práci našli učitelé zalíbení jak ve výtvarných projektech, tak v možnosti využívání muzejní edukace v rámci své výuky.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- Acta musealia: sborník příspěvků z konference muzeum a škola ZLÍN 20. - 21. března 2007. Zlín: Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně s podporou Magistrátu města Zlína, 2007. ISBN 978-80-87130-01-8.
- Bradnová, H a kol. Encyklopedický slovník. Praha: Odeon, 1993. ISBN 80-207-0438-8.
- COUFALOVÁ, J. Projektové vyučování pro první stupeň základní školy. Náměty pro učitele. Praha: Fortuna, 2006. ISBN 80-7168-958-0.
- ČERYCH, L. České vzdělání a Evropa – strategie rozvoje lidských zdrojů při vstupu do Evropské Unie. Praha: ÚIV, 1999. ISBN 80-211-0312-4.
- GRECMANOVÁ, H., URBANOVSKÁ, E. Projektové vyučování a jeho význam v současné škole. Praha: In pedagogika, 1997, č. 1.
- HORÁČEK, Radek. V dialogu s uměním: Metodický materiál určený učitelům výtvarné výchovy a studentům výtvarných oborů středních a vysokých škol. Brno: Katedra výtvarné výchovy Pedagogické fakulty MU v Brně a Centrum pro další vzdělávání učitelů MU v Brně, 1994.
- HORÁČEK, Martin, Hana MYSLIVEČKOVÁ. a Petra ŠOBÁŇOVÁ. Muzejní pedagogika dnes: Sborník příspěvků z mezinárodní konference pořádané Katedrou výtvarné výchovy PdF UP v Olomouci 6. 5. 2008. 1. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008. ISBN 978-80-244-1993-0.
- ICOM:Mezinárodní rada muzeí ICOM [online].2001. 2001, 2003 [cit. 2012-06-22]. Dostupný z WWW: <http://www.cz-icom.cz/doc0008.html>.
- JELÍNKOVÁ, Eva a Zdena POLÁKOVÁ. Děti, mládež, ...a muzea? Ill.: Sborník příspěvků ze stejnojmenné konference uspořádané v Moravském zemském muzeu ve dnech 28.-29. Iedna 2003. Brno: Moravské zemské muzeum za finanční podpory Českého výboru ICOM, 2003.
- Jůva, V. Virtualni muzeum a nove možnosti vzdělavani. Pedagogická orientace.2008, roč. 18, č. 4, s. 3–19. ISSN 1211-4669.
- JŮVA, V. Dětské muzeum: edukační fenomén pro 21. Století. Brno: Paido, 2004. 264s.ISBN 80-7315-090-5.
- KALOUS, Z; OBST, O. Školní didaktika. Praha: Portál, 2002.

- KRATOCHVÍLOVÁ, J. Teorie a praxe projektové výuky. Brno: Masarykova univerzita, 2006. ISBN 80-210-4142-0.
- PARKAN, František. Výchova ke vztahu ke kulturně historickému dědictví. Metodická příručka. In: PARKAN, František. PARKAN, František. Výchova ke vztahu ke kulturně historickému dědictví. Metodická příručka. [online]. Praha: vydavatelství Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, 2008 [cit. 2012-03-27]. Dostupné z: http://www.historickededictvi.cz/files/u52/Parkan-Metodicka_prirucka.pdf
- ROESELLOVÁ, V. Didaktika výtvarné výchovy V., nejen pro základní umělecké školy. Praha: Univerzita Karlova v Praze – Pedagogická fakulta, 2001. ISBN 80-7290-058-7.
- PRŮCHA, J., WALTEROVÁ, E., MAREŠ J. Pedagogický slovník. 3. vydání. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-579-2.
- PŘÍHODA, V. Reformní praxe školská. Praha: Československá grafická unie, 1936.
- Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání s přílohou upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením [online], Praha: VÚP, 1. 9. 2005 [cit. 2007-02-25]. Dostupný z [www:<http://www.rvp.cz/soubor/rvpzv.pdf>](http://www.rvp.cz/soubor/rvpzv.pdf). str. 64. ISBN 80-87000-02-1.
- REJZEK, J. Český etymologický slovník. Leda, 2001. ISBN 80-85927-85-3; Stručný etymologický slovník jazyka českého, SPN 1992, ISBN 80-04-23715-0 (zmiňuje pouze původ z německého malen).
- ROESELLOVÁ, V. Proudý ve výtvarné výchově. Praha: Sarah, 2000. ISBN 80-902267-3-6.
- SKALKOVÁ, J. Za novou kvalitu vyučování. Inovace v soudobé pedagogické teorii i praxi. Brno: Paido, 1995. ISBN 80-85931-11-7.
- SINGULE, F. Současné pedagogické směry a jejich psychologické souvislosti. 1. vydání. Praha: SPN, 1992.
- ŠOBÁŇOVÁ, P. Manuál k pedagogické praxi. Připraveno k vydání, 2007.
- ŠOBÁŇOVÁ, Petra. Edukační potenciál muzea. Olomouc, 2009. Disertační. UP Olomouc. Vedoucí práce Prof. PhDr. Helena Grecmanová, Ph.D.
- VALENTA, J. aj. Projektová metoda ve škole a za školou. Pohledy. Praha: Ipos Artama, 1993. ISBN 80-7068-066-0.

- VRÁNA, S. Učebné metody. Praha – Brno, Dědictví Komenského v Praze a vydavatelský odbor ú. S. j. u. v Brně, 1936.
- VYBÍRAL, M. Od zkušenosti k poznání. Plzeň: Ped. centrum, 1996. ISBN 80-210-0846-6.
- ŽALMAN, Jiří. Je muzeum vzdělávací institucí?. In: Acta Musealia: Sborník příspěvků z konference Muzeum a škola aneb Nebojte se muzea. Zlín: Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, 2005, s. 7-9. ISSN 0862-8548.
- ZHOŘ, I.: Výtvarná výchova v projektech I. Havlíčkův Brod: Tobiáš, 1995.
- ŽANTA, R. Projektová metoda, pokus o řešení pracovní školy. Praha: Nákladem dědictví Komenského, 1934.

INTERNETOVÉ ZDROJE

- http://www.rvp.cz/soubor/RVPZV_2007-07.pdf
- www.hostyn.cz
- <http://cs.fonts2u.com/index.html>
- <http://velikonoce.vira.cz/>

Resumé

Diplomová práce vychází ze současné podoby výtvarné výchovy a ukazuje možnosti, jak využít v praxi muzejní edukaci. Práce dokumentuje přípravu výtvarného projektu určeného pro první stupeň základních škol. Teoretická část objasňuje téma muzejní edukace a problematiku tvorby projektu a projektového vyučování.

V praktické části je představen projekt se zapojením muzejní edukace. Výchovně vzdělávací cíle projektu jsou dány vzdělávacím obsahem výtvarné výchovy. V projektu je ukázána krása lidových tradic naší země a zároveň také poukazuje na spojení s křesťanskou tradicí.

Resumé

This thesis is based on the current form of art and shows ways to use in practice of museum education. The work documents the preparation of art project designed for primary schools. The theoretical part explains the topic of museum education and issues of project and project based learning.

In the practical part of the project is introduced with the involvement of museum education. The educational objectives of the project are given the educational content of art education. The project is indicated by the beauty of our country's folk traditions, while also highlights the connection with the Christian tradition.

Přílohy

Příloha č. 1

Maminka smažila šišky. Už jich byla na stole plná mísa. Tomík si vzal do každé ruky jednu a běžel na náves. Budou prý chodit maškary.

Andulka by se také ráda šla podívat, ale bojí se kozy a medvěda. Stojí jen u vrat a hledí na silnici. Najednou zaduněl buben a zavýskla trubka. Maškary jdou.

Je to řada muzikantů a strakatých panáků, kolem kterých skáčou a křičí děti. Andulka se honem utíká schovat do světnice, ale maškar už je plný dvůr, už se hrnou dovnitř.

Žid rozkládá před maminkou tkanice a hrnky a nutí ji, aby něco koupila, řezník v kostkované kacabajce tahá tatínka do stáje, aby mu něco prodal, bába s nůši chce vajíčka, koza běhá sem a tam a bečí, až uši zaléhají.

Andulka se schovala za postel, ale švec ji vytáhl.

„Spravím ti boty, máš rozbité. „

Zvedl jí nohu a kladívkem zaklepal na patu.

Všechno je veselé, světnice je plná smíchu a křiku.

Andulka už se nebojí. Když se však do světnice přihrnul veliký medvěd, honem se zase schovala. Medvěd kráčí po zadních, předníma plácá, brumlá, pod chlupatýma ušima se mu směje lidský obličej. Točí se a rozhlíží – uvidí tu malou za skříní?

Viděl, ale místo ke skříní, kráčí k plotně, nahlíží do hrnců, otvírá troubu. Maminka ho plácla, ale nic naplat. Voňavá pečínka s křupavou kůrkou už je v bábíně nůši, putují tam i všechny šišky a medvěd se ještě rozhlíží, kde by co našel.

Maminka však už chytila koště – a už se všichni sypou ven. I medvěd utíká.

Muzikanti zase hrají a maškary se s křikem a smíchem hrnou do sousedního domu.

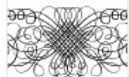
Inu – to je masopust.

(Tomík a Andulka, Kamila Sojková, 1974)

Příloha č. 2

D 32 H 0020	D 33 H 0021	!	D 34 H 0022	"	D 35 H 0023	#	D 36 H 0024	\$	D 37 H 0025	%	D 38 H 0026	&	D 39 H 0027	'	D 40 H 0028	(	D 41 H 0029	)	
																			
D 42 H 002A	*	D 43 H 002B	+	D 44 H 002C	,	D 45 H 002E	.	D 47 H 002F	/	D 48 H 0030	0	D 49 H 0031	1	D 50 H 0032	2	D 51 H 0033	3	D 52 H 0034	4
																			
D 53 H 0035	5	D 54 H 0036	6	D 55 H 0037	7	D 56 H 0038	8	D 57 H 0039	9	D 58 H 003A	:	D 59 H 003B	;	D 60 H 003C	<	D 61 H 003D	=	D 62 H 003E	>
																			
D 63 H 003F	?	D 64 H 0040	@	D 65 H 0041	A	D 66 H 0042	B	D 67 H 0043	C	D 68 H 0044	D	D 69 H 0045	E	D 70 H 0046	F	D 71 H 0047	G	D 72 H 0048	H
																			
D 73 H 0049	I	D 74 H 004A	J	D 75 H 004B	K	D 76 H 004C	L	D 77 H 004D	M	D 78 H 004E	N	D 79 H 004F	O	D 80 H 0050	P	D 81 H 0051	Q	D 82 H 0052	R
																			
D 83 H 0053	S	D 84 H 0054	T	D 85 H 0055	U	D 86 H 0056	V	D 87 H 0057	W	D 88 H 0058	X	D 89 H 0059	Y	D 90 H 005A	Z	D 91 H 005B	[	D 92 H 005C	\
																			
D 93 H 005D	]	D 94 H 005E	^	D 95 H 005F	_	D 96 H 0060	`	D 97 H 0061	a	D 98 H 0062	b	D 99 H 0063	c	D 100 H 0064	d	D 101 H 0065	e	D 102 H 0066	f
																			
D 103 H 0067	g	D 104 H 0068	h	D 105 H 0069	i	D 106 H 006A	j	D 107 H 006B	k	D 108 H 006C	l	D 109 H 006D	m	D 110 H 006E	n	D 111 H 006F	o	D 112 H 0070	p
																			
D 113 H 0071	q	D 114 H 0072	r	D 115 H 0073	s	D 116 H 0074	t	D 117 H 0075	u	D 118 H 0076	v	D 119 H 0077	w	D 120 H 0078	x	D 121 H 0079	y	D 122 H 007A	z
																			
D 123 H 007B	{	D 124 H 007C		D 125 H 007D	}	D 126 H 007E	~												
																			

D 32 H 0020	D 65 H 0041	A	D 66 H 0042	B	D 67 H 0043	C	D 68 H 0044	D	D 69 H 0045	E	D 70 H 0046	F	D 71 H 0047	G	D 72 H 0048	H	D 73 H 0049	I	
																			
D 74 H 004A	J	D 75 H 004B	K	D 76 H 004C	L	D 77 H 004D	M	D 78 H 004E	N	D 79 H 004F	O	D 80 H 0050	P	D 81 H 0051	Q	D 82 H 0052	R	D 83 H 0053	S
																			
D 84 H 0054	T	D 85 H 0055	U	D 86 H 0056	V	D 87 H 0057	W	D 88 H 0058	X	D 89 H 0059	Y	D 90 H 005A	Z	D 97 H 0061	a	D 98 H 0062	b	D 99 H 0063	c
																			
D 100 H 0064	d	D 101 H 0065	e	D 102 H 0066	f	D 103 H 0067	g	D 104 H 0068	h	D 105 H 0069	i	D 106 H 006A	j	D 107 H 006B	k	D 108 H 006C	l	D 109 H 006D	m
																			
D 110 H 006E	n	D 111 H 006F	o	D 112 H 0070	p	D 113 H 0071	q	D 114 H 0072	r	D 115 H 0073	s	D 116 H 0074	t	D 117 H 0075	u	D 118 H 0076	v	D 119 H 0077	w
																			
D 120 H 0078	x	D 121 H 0079	y	D 122 H 007A	z														
																			

D 32 H 0020	D 38 H 0026	&	D 42 H 002A	*	D 44 H 002C	,	D 45 H 002D	-	D 46 H 002E	.	D 58 H 003A	:	D 59 H 003B	;	D 65 H 0041	A	D 66 H 0042	B	
																			
D 67 H 0043	C	D 68 H 0044	D	D 69 H 0045	E	D 70 H 0046	F	D 71 H 0047	G	D 72 H 0048	H	D 73 H 0049	I	D 74 H 004A	J	D 75 H 004B	K	D 76 H 004C	L
																			
D 77 H 004D	M	D 78 H 004E	N	D 79 H 004F	O	D 80 H 0050	P	D 81 H 0051	Q	D 82 H 0052	R	D 83 H 0053	S	D 84 H 0054	T	D 85 H 0055	U	D 86 H 0056	V
																			
D 87 H 0057	W	D 88 H 0058	X	D 89 H 0059	Y	D 90 H 005A	Z	D 97 H 0061	a	D 98 H 0062	b	D 99 H 0063	c	D 100 H 0064	d	D 101 H 0065	e	D 102 H 0066	f
								a	б	c	d	e	f						
D 103 H 0067	g	D 104 H 0068	h	D 105 H 0069	i	D 106 H 006A	j	D 107 H 006B	k	D 108 H 006C	l	D 109 H 006D	m	D 110 H 006E	n	D 111 H 006F	o	D 112 H 0070	p
g	h	i	j	k	l	m	n	o	p										
D 113 H 0071	q	D 114 H 0072	r	D 115 H 0073	s	D 116 H 0074	t	D 117 H 0075	u	D 118 H 0076	v	D 119 H 0077	w	D 120 H 0078	x	D 121 H 0079	y	D 122 H 007A	z
q	r	s	t	u	v	w	x	y	z										

Fonts2u.com

(<http://cs.fonts2u.com>)

Příloha č. 3

Vypracuj tyto jednoduché úkoly! Dej si na nich záležet, budou se ti hodit v dalších hodinách 😊

1. Vypiš maškary, které jsi ve Valašském muzeu potkal.

.....

.....

.....

2. Vyber si jeden zvyk, který se ti nejvíce líbil. Ve zkratce ho popiš.

.....

.....

.....

.....

3. Vyber si stavení, které tě něčím zaujalo a zkus ho tužkou načrtnout 😊

Příloha č. 4

MODRÉ PONDĚLÍ
ŽLUTÉ ÚTERÝ
ŠKAREDÁ STŘEDA (hnědá)
ZELENÝ ČTVRTEK
VELKÝ PÁTEK (černá, odstíny šedé)
BÍLÁ SOBOTA (bílá)
VELIKONOČNÍ NEDĚLE (oranžová)
VELIKONOČNÍ PONDĚLÍ (směs barev)

1. Zjisti informace o dni, který ti byl přidělen a pečlivě si v bodech připrav nejdůležitější informace, které předáš spolužákům.
2. Pomocí příslušných temperových barev abstraktně vyjádři na výkres formátu A3 význam a náladu jednotlivých dnů.

Příloha č. 5

Král přichází!

Už jen dva kilometry! Za posledním fíkovníkovým hájem, na svahu Olivové hory, leží Jeruzalém. Ježíš a jeho učedníci, když už byli skoro v městě, odpočinuli si hodinku u silnice před posledním úsekem své cesty. V palčivém poledním slunci mlčeli a oddávali se svým myšlenkám. Nyní promluvil Ježíš klidně k dvěma učedníkům, kteří seděli vedle něho:

"Jděte do vesnice, která je naproti nám," pravil a ukázal na skupinu domů nedaleko pod silnicí. "Tam najdete přivázané oslátko, na kterém ještě nikdo neseděl. Odvažte je a přiveďte mi je sem. A když se vás někdo zeptá: „Proč to oslátko odvažujete?“, řekněte mu: „Pán je potřebuje.“"

Dva učedníci odešli. Na kraji vesnice, kde se setkávají dvě cesty, našli dům s hnědou oslicí a s oslátkem, přivázaným ke kůlu u zdi. Osli stáli trpělivě na slunci a oháněli se ocasy, aby setřáslí mouchy. Když uslyšel jejich majitel rachot a uviděl cizí muže, přišel ke dveřím a ptal se: "Proč to oslátko odvažujete?"

"Pán je potřebuje," pravili učedníci. Majiteli to stačilo, souhlasně přikývl. Odvedli tedy oslici i s oslátkem k Ježíšovi a k ostatním učedníkům. Dva nebo tři z nich roztáhli své pláště a udělali z nich na kostnatém, rozehrátém a zaprášeném hřbetě oslátko sedlo. Ježíš si na ně sedl, něžně pohladil zvířátko, které se pod ním třásl, a malá družina zamířila k Jeruzalému.

Tou dobou byla v Jeruzalémě spousta lidí. Rozneslo se, že toto je Ježíš, který v sousedství vzkřísil mrtvého Lazara z temného hrobu. Když spatřili, že Ježíš jede do Jeruzaléma, vzpomněli si mnozí na dávné proroctví, že takto má přijít Bohem vyvolený Král. Ze nepřijede s velkým průvodem a na bílém koni, ale pokorně na oslu, na oslím mláděti. Někdo začal svolávat slávu, jiní se k němu přidali, a pak už volali a jásali všichni: Lámali nízké větve palem a mávali jimi jako prapory a z listí udělali na cestě koberec. Někteří dokonce prostírali na cestu své pláště jako pro královský průvod.

Z vrcholu pahorku měli před sebou Jeruzalém jako na dlani. A když začal oslík sestupovat opatrně k městu, dali se všichni přítomní do zpěvu a do nadšeného tleskání.

"Požehnaný Král, který přichází ve jménu Pána! Pokoj na nebi a sláva na výsostech!"

Děti zpívaly a tančily před ním, lidé tleskali a křičeli, palmové ratolesti vlály a třepotaly se ve větru.

Jenom farizeové, kteří hlídkovali s protáhlými obličejí na rozích ulic, reptali a protestovali. "Celý svět odešel za ním," mručeli mezi sebou. Jeden už to nemohl vydržet (farizeové totiž nemohli ani vidět, že je Ježíš tak oblíbený) a zavolal na něj, když osel kráčel kolem něho: "Mistře, zakaž to svým učedníkům!"

Ale Ježíš mu pravil: "Říkám ti, budou-li tito mlčet, bude volat kamení na cestě." A tak přišli do Jeruzaléma. Ježíš zaplakal, když viděl město, které miloval a kde brzy zemře. S Martou a Marií strávil noc v Betánii a příštího rána se vrátil do Jeruzaléma, šel do chrámu a učil tam. Ale ze všeho nejdřív, jako kdysi při jiné návštěvě, vyhnal z chrámového nádvoří handlíře a zpřevracel stoly směnárníků a kramářů.

Řekl jim: "V Písmě stojí: ‚Můj dům bude domem modlitby‘, ale vy jste z něho udělali lupičské doupe."

Každý den učil v chrámě a lidé na něm přímo viseli, když mluvil.

(Podle evang. sv. Matouše, kap. 21, a sv. Lukáše, kap. 19)

Muž bolesti

V Jeruzalémě se rozednívalo. V Kaifášově paláci se kněží a náboženští představení celou noc horlivě činili. Plánovali, jak sprovodit Ježíše ze světa. Na jejich vkus byl příliš oblíbený. Příliš mnoho lidí poslouchalo jeho učení. Velekněží nechápali, co říká nebo kdo je. A proto ho nenáviděli a měli z něho strach. Nejbezpečnější je, mysleli si v duchu, umlčet toho člověka - jednou provždy.

Po bezesné noci hnali Ježíše s rukama pevně svázanýma za zády ve studené ranní mlze prázdnými, pološerými ulicemi. Nejprve ho vzali do velerady (to je židovský sněm), a potom do paláce římského místodržitele, který se jmenoval Poncius Pilát.

Mezitím si Jidáš Iškariotský, který teprve před několika hodinami v Getsemanské zahradě Ježíše zradil, uvědomil, co spáchal.

Když zjistil, že Ježíš, tak dlouho jeho přítel a Mistr, stojí před vladařem jako vězeň a hrozí mu smrt, přepadly jej hrozné výčitky. Běžel do chrámu a žádal velekněze, aby si vzali zpátky třicet stříbrných, které mu zaplatili za zradu. "Vydal jsem na smrt nevinného člověka," řekl Jidáš.

"To je tvá věc," odpověděli mu.

Jidáš odhodil peníze, až se rozkutálely po mramorové podlaze. Ve svém zoufalství vyběhl ven a oběsil se.

Ježíš stál spoutaný v soudní síni, když ho přišel Poncius Pilát vyslýchat. Kněží už tam byli a hlučně na něho žalovali, že Ježíš mluvil proti Bohu, prohlašoval, že je králem, a pobuřoval město. Pilát mu kladl mnoho otázek. Ale Ježíš stál před ním mlčky. Nechtěl nic říkat. Když Pilát slyšel, že je Ježíš z Galileje, poslal ho ke knížeti Herodovi, vladaři Galileje, který dlel náhodou právě v Jeruzalémě. Avšak Ježíš nechtěl nic říct ani Herodovi.

Velekněží stále mluvili zlostně proti němu a snažili se přimět Piláta, aby ho odsoudil k smrti. V té chvíli se už srotil dav před Pilátovým palácem. Kněží navedli jeruzalémské povaleče a darmošlapy, aby také vymáhali pro Ježíše trest smrti. V oné době bývali zločinci popravováni tak, že jim přibíli ruce a nohy na dřevěný kříž zaražený do země a nechali je tam viset, aby je všichni viděli. Říkalo se tomu ukřižování a byla to ukrutná smrt.

Poncius Pilát znovu vyslýchal Ježíše. Nevěřil, že se Ježíš dopustil něčeho špatného. Ale chátka pod okny stále víc křičela.

"Ukřižuj ho!" povykovali. "Ukřižuj, ukřižuj !"

"Vašeho krále mám ukřižovat?" tázal se Pilát davu.

"Nemáme krále, jen císaře!" vykřikovali.

Vřava se rozmáhala.

Pilát se díval z davu na Ježíše a z Ježíše na dav. Váhal.

Náhle zavolal, ať mu přinesou mísu s vodou, a umyl si ruce.

"Nemám vinu na krvi tohoto člověka," řekl zástupu. "Nejsem zodpovědný za jeho smrt. Je to vaše věc."

Vojáci odvedli Ježíše. Zbičovali ho a posmívali se mu. Poněvadž kněží tvrdili, že se prohlašoval za krále, oblékli mu vojáci červený královský plášť, starý a roztrhaný, a na hlavu mu vrazili korunu, upletenou z ostrého trní. Do ruky mu dali rákosovou hůl jako žezlo a posměšně před ním klekali:

"Bud' zdrav, židovský králi!" provolávali, a přitom na něj plivali a tropili si z něho kruté žerty. Ale nastal čas, aby vyšli na popraviště. Na Ježíšova ramena položili těžký dřevěný kříž. Sám ho měl donést za město. Potom otevřeli vrata paláce a vyvedli ho, aby ho ukřižovali.

Příběh Velikonoc - velikonoční jitro

Ze svého lůžka viděla Marie okno v temné světnici jen jako šedivý čtverec. Tím oknem bylo nyní slyšet první zakokrhání kohouta a napovědělo jí, že už svítá. Málo spala. Ted' se rychle oblékla a vyběhla do liduprázdné ulice s těžkým košem koření v ruce.

Ulice nebyla úplně prázdná. Jiná Marie, Marie z Magdaly, už na ni čekala jako mlhavý stín u dveří. Spolu se vydaly do Josefovy zahrady, aby dokončily poslední přípravy pro Ježíšův pohřeb, které musely kvůli sobotě přerušit. V době, kdy došly k městské bráně, už na obzoru svítalo. Nikoho nepotkaly a to jim dělalo starost, protože si vzpomněly na veliký balvan u vchodu do hrobky. Potřebovaly silné muže, kteří by ho odvalili. Koho najdou tak časně?

Prošly bránou města a octly se v Josefově zahradě. Ukázal se první paprsek slunce a z toho poznaly, že už je opravdu den - podle jejich počítání třetí den od té doby, co byl Ježíš usmrčen. A považte! Naproti nim zela černá díra otevřený vchod do hrobky ! Nebyl uzavřen balvanem, jak ho tu nechali.

Dvě ženy hleděly na sebe s vytřeštěnýma očima. Zmocnila se jich úzkost, leknutí. Po chvíli váhání se odhodlaly vejít do hrobky. Ležela tam lněná plátna a složená rouška, do které byla ovinuta Ježíšova hlava. Ale jinak byl hrob prázdný. Tělo bylo pryč.

Později se dověděly, že mnohem časněji, dokud ještě spaly, přišel Pánův anděl z nebe k hrobu, kam Ježíše pochovali. Země se otřásla, anděl odvalil kámen a posadil se na něj. Pečeť

byla zlomena, hlídkující vojáci se třásli strachem. Nejdříve klesli k zemi jako mrtví. Potom si zakryli oči, protože je oslepovala zář anděla. Pak před ním jednoduše utekli do města.

Anděl tam ještě byl, když přišly ženy. Spatřily jej, mladého muže v bílých šatech, se zářící tváří, skoro hned, když zjistily, že je hrob prázdný.

"Nebojte se," řekl anděl. "Vím, že hledáte Ježíše, který byl ukřižován. Není zde - vstal, jak řekl. Vzpomeňte si, co vám pověděl, když byl ještě v Galileji - že Syn člověka musí být vydán do rukou hříšných lidí a ukřižován a že musí vstát třetího dne."

Ženy si vzpomněly, že je to tak, jak říká anděl.

"Rychle jděte," pokračoval vlídně anděl, "a povězte jeho učedníkům, že vstal z mrtvých. Jde před vámi do Galileje. Tam ho uvidíte."

Ženy se obrátily, napůl s radostí, napůl se strachem, a běžely, seč mohly, do Jeruzaléma, aby sdělily Petrovi a ostatním nejúžasnější zprávu, jakou si mohly představit.

Andělova slova jim ještě zněla v uších, když spěchaly domů za tohoto velikonočního úsvitu. "Není zde - vstal, vstal, vstal - jak předpověděl."

(Podle evangelia sv. Matouše, kap. 28, sv. Marka, kap. 16, sv. Lukáše, kap. 24, sv. Jana, kap. 20)

Komixová Bible a Příběhy o Pánu Ježíši

z www.velikonoce.vira.cz, ze dne 21.6.2012

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Alexandra Komínková
Katedra:	výtvarné výchovy
Vedoucí práce:	Mgr. Petra Šobáňová
Rok obhajoby:	2012

Název práce:	PROJEKT VE VÝTVARNÉ VÝCHOVĚ SE ZAPOJENÍM MUZEJNÍ EDUKACE
Název v angličtině:	PROJECT IN ART INVOLVING MUSEUM EDUCATION
Anotace práce:	Diplomová práce dokumentuje přípravu projektu se zaměřením na muzejní edukaci a to na téma Masopust a Velikonoce, určeného pro první stupeň základních škol.
Klíčová slova:	Projekt, výtvarná výchova, lidové tradice, Rámcový vzdělávací program
Anotace v angličtině:	This thesis documents the preparation of a project focusing on education and museum on the theme of Carnival and Easter, intended for primary schools.
Klíčová slova v angličtině:	Design, art, folk traditions, the General Educational Programme
Přílohy vázané v práci	5
Rozsah práce:	82
Jazyk práce:	český

